

Mir ljudem na zemlji!

Kakor odmevi stare pravljice, ki nam jo je pravila naša babica v otroških letih, se nam dozdeva, da spomin, ki se nam nehoti vzbujajo v božičnem času. Spomini starih pravljic so oni glasovi, ki odmevajo iz mirnih človeških bivališč. "Mir ljudem na zemlji" se glasi vse naokoli. Mehkost čustva, ki se podeduje od srca do srca, se polasča te dni vsakega — želja po miru se razgrinja po zemlji. Toda realno življenje ne pozna miru, narava ga ne pozna, temveč edinole trd, neizprosni boj, boj za življenje in obstanek.

In vendar je ona želja po miru opravljena. "Mir ljudem na zemlji" je ona velika naloga, na katere izpolnitev čakajo milijoni in milijoni. Današnje socialno življenje se giblje v znamenju gospodarskega in kulturnega napredka. In ravno ta razvoj bi zahteval miru, miru posebno med onimi, ki imajo v naši deželi rešiti se zahtevno nalogo — zahtevno nalogo med našim delavstvom.

Ako se ozremo po naši deželi, vidimo, da so vladale med našim delavstvom popolnoma nenaravne razmere, razmere, ki nikakor ne odgovarjajo najprimitivnejšim zahtevam državljanstva prava. Popolnoma naravno je, da se zatirani branijo, toda braniti in čuvati svoje koristi morajo tako, da jim ni ničesar očitati.

Pri tem pa ne sme nikdo misliti, da bi mogoče predhacovali vsemu organizovanemu delavstvu zlo čine, katere sta izvršila v svoji zaslepljenosti dva nesrečna fanatika, katere je mogoče vodila pri izvrševanju svojega čina misel, da koristita delavski stvari, pa sta ji neizmerno škodovala. Škodovala sta ji tako, da je ni bolj umestne in opravičljive želje, kakor te, ki dehti iz besed: "Mir ljudem na zemlji."

V vseh treznejših, od strasti in fanatizma nezaslepljenih ljudi se pojavlja želja po miru. Le mir med našim delavstvom in tiho ter smotreno delovanje more povzdigniti naše, vsled splošno slabih razmer precej žalostno stanje. Ravno sedaj, ko je nekaj zaslepljenih oseb tako neizmerno škodovalo delavski stvari, je začela pihljati neka pravna sapica. Začeli so se glasiti resni oznanjevalci, ki so oznanjevali "Mir ljudem na zemlji" ... In upamo tudi, da se bode ta želja izpolnila, zakaj to bode sveti delavski stvarile v največjo korist. Mirno, zavestno, smotreno delovanje, ki stremi za dosego svojih ciljev, in nasilstva, naj si bodo uprizorjena ali izvršena na tej ali oni strani, ne morejo obstojati drug poleg drugega.

"Mir ljudem na zemlji" ... bode te dni oznanjevali tisoči in tisoči. Upajmo, da najde ta klic odmev tudi v središnih, ki so imeli dosedaj vse kaj drugega pred očmi, kakor pa resnični napredek in blagor našega delavstva.

Zato moramo tudi zastaviti vse svoje sile za mir, toda uspešen boj proti onim činiteljem, ki ovirajo ta mir in preprečujejo s tem moralen napredek in kulturni razvoj organizovanega delavstva, in s tem seveda tudi našega slovenskega delavstva. Ako se borita dva za ene in iste cilje, toda z različnim orožjem, mora podleči oni, ki se poslužuje nasilstva. Oni časi, ko je vladala železna pest, so že

daljno minuli, in dandanes more doseči naše delavstvo svoj cilj le na način, katerega smo v tem članku že večkrat omenili, in za katerim stremimo vsi delavci socialisti ali pa revolucionarni socialisti.

In če v tih dneh odmevajo v naših središčih glasovi onih vzvišenih besed: "Mir ljudem na zemlji," tedaj je to želja, katere se bo uresničila šele po trdem, neizprosni boju — brez nasilstva. Uresničiti moramo idejo čvrste, trdne organizacije, katere ne more premagati nobena sila, ne s te ne z one strani in potem pride med našim delavstvom do miru, ki bo oplodil vse naše delovanje za delavsko stvar. In nedvomno je, da bi ta mirni preobrat vplival tudi na svetovno razpoloženje.

"Mir ljudem na zemlji" ... se že leta in leta razlega po vseh kulturnih državah. Pri nas imamo sicer mir, toda ta mir odjemlje narodnemu gospodarstvu vsako leto milijone in milijone, ki se investirajo v moralnem orožju ter odjemljejo kulturnim in socialnim napravam. In smelo smemo trditi, da bi s tem, če bi zavladal mir ljudem na zemlji, bila odstranjena vsa tista zla, vsled katerih trpi človeška družba. Vsaka država je dolžna, skrbeti za to, da more vsak njen državljan človeku spodobno živeti, da ima vsak njen državljan vsa tista sredstva na razpolago, ki jih potrebuje za svoj duševni in telesni razvoj. Ker pa vsaka država dandanes uporabi večji del svojih razpoložljivih sredstev za obranitev oboroženega miru, tedaj je že nemogoče izpolnjevati svojo najvišjo dolžnost, dajati svojim državljanom primerne duševne in telesne hrane.

"Mir ljudem na zemlji" ... odmeva v naših središčih kljub temu, da se bojneje narodi, nekateri v svoji brezmejni nenasitnosti, drugi v boju za obstanek. To leto je kaj viharo, na vseh krajih in koncih vre, toda to vas naj ne moti, kajti čas, ko se izpolni želja "Mir ljudem na zemlji" ... o čemur govori prastaro poročilo, mora nekaj priti. "Mir ljudem na zemlji" v sveti noči in na sveti dan ...!

Pustite osebnosti in medsebojne prepire, in bodite močni ter prevladujte sami sebe! "Mir ljudem na zemlji" ... imejte vedno pred očmi. — Res, slabe razmere so bile zadnje čase v naši deželi — toda sodeč iz znamenj, se bližajo boljše časi — po dolgi, težki noči, se začenja daniti. Zaupajmo v neizčrpljivo moč našega naroda, zaupajmo v nas same — to nam bode v odrešenje! In navdahnjeni te misli, bodemo zadovoljno in srečno preživeli božične praznike in naslednje dneve ...

In ko se vam, zavedni slovenski delavci, poraja želja, ki odmeva iz besed: "Mir ljudem na zemlji," spomnite se svoje najsvetejše dolžnosti in podprite one činitelje, ki razširjajo delavcem najsvetejšo in najkoristnejšo misel — mirno, smotreno in vspešno delovanje za dosego vzvišenih ciljev — kajti s tem pomagata graditi temelj, na katerem se poraja

MIR LJUDEM NA ZEMLJI! ...

Slava Bogu na višavi -- mir ljudem na zemlji...!

Svetonročna svečenica

Lahen veter v mraku je zapihal.
Sveti večer v okno je zadihal:
"Mir Gospodov vam rosim z višave!"

Dvignili so proti oknu glave
siva mati in sinovi trije:
"Kaj tako pod oknom živo sije?"

Odgovarja mati trem sinovom:
Sveti večer je prišel, sinovi,
da nam zopet hišo blagoslovi.
Kakor angel tam pod oknom diše;
le vstanite, gremo okrog hiše!

In s kadihom dom si posvetimo,
z roso sveto si ga pokropimo,
in v molitvi k ljubim se nebesom
izročimo z dušo in telesom."

K božjemu je delu vstala starka,
zasvetila so se lica žarka
pol od sreče, pol od hrepenenja,
da se zopet sveti dan začneja.

V levo vzela jasnega kadila,
v desni sveto roso je nosila
in kropila po vsem bormem hrami
in molila z vdanimi prošnjami.

Prvi sin je hladen k mizi sedel,
"Kaj to delo hoče!" več ni vedel.
Drugi sin pa — v srcu s temnim grehom —
gledal starko z britkim je zasmehom.
Tretji sin je blagoslov izvolil:
Z materjo je sel in verno molil.

Jaz sem videl mater in sinove,
pritajane slisal sem glasove.
Sivi ženi sem pogledal v lica:
"Kdo častita ti si svečenica?"

Ali nisi Domovina moja,
vela vsa od bolečin in boja?
Ali niso ti sinovi tvoji,
ali niso rodni bratje moji?"

"So!" je rekla v dušecem joku,
k zvezdnemu je gledala oboku ...

Silvin Sardenko.

Božič.

Žalostni dnevi so postajali zunaj; tako nizko so se spuščali zamazanosi oblaki, da se je videlo, kakor da vise na strehah in se bodo vsak hip razgrnili doli po ulicah, ki so bile dolgočasne in puste.

Ljudje so hodili semintja hitro, nikdo ni postal na oglih, kakor poleti, ko je bilo nebo visoko in so cvetele na oknih druge rože...

Ali vendar so bili ti obrazi nekako svečani, bogve kaj so videle njih oči, da so se mnogokrat zagledale tako zamišljeno...

Zadnji dan pred Božičem je bil namreč in vsak je hodil s svojimi sanjami in iskal prijateljev, s katerimi bi morda skupno prebil tisti veliki večer, ko je v sreč vsakega človeka toliko nerazumljive sreče...

Vse to vrvenje je opazovala iz podstrešne sobice vdova Ana in tako ji je bilo, da bi se najraje razjokala...

Nekdaj, takrat — v preteklosti, ki pa se ji je zdela tako daleč... daleč... so bili tudi zanj tako srečni časi. Takrat, ko je bila še otrok pri svojih stariših in ni poznala skrbi in borbe za življenje, takrat je bila srečna, kakor nikdar pozneje. Ali minili so tisti časi in sedaj je bila zapuščena vdova s svojo sedemletno hčerko Faniko tam gori v podstrešni sobici, mrzli in nezakurjeni, med štirimi mračnimi stenami, ki niso imele drugega nakitja, kakor dolgo progo zelenkaste vlage.

In poleg vse te bede je prišla še bolezen: mala Fanika se je zvijala v postelji pod lahno odejo, kot da jo vsak hip zadušijo krči.

Prestela je v mislih zopet vse znanee, od katerih bi mogla dobiti kako pomoč, a vse je že davno posetila, večino brez uspeha, ker ljudje so grdi in prijateljstvo delijo nayačno s tistimi, od katerih upajo kaj dobiti.

Stopila je zopet od okna in pogledala po omari, a našla ni drugega, kakor par raztrganih nogavic, na sebi pa je imela itak samo eno krilo — kaj bi torej prodala?

Skoraj si je zaželela, da bi umrla s Faniko vred — potem bi bilo vsaj vsemu konec... Ali ta misel se ji je zdela tudi strašna; kolikrat je upala, da se še povrnejo zlate ure, ko odraste Fanika in se razveže v lepo dekle, kakor je bila ona...

"Mamica!" jo je predramila iz zamišljenosti, ki se je prebudila.

"Mamica, dopoldne si rekla, da je noč sveti večer", je začela in razprla oči.

Ana je prisledla k njej na rob postelje in se zamišljeno zagledala v njen bledikast obrazček.

"Sveti večer bo noč, da, Fanika. Le moli, ker na ta večer se je rodil tam v Betlehemu Jezusček in ravno tako ga je morda zeblo, kakor tebe. Ampak dihal sta vanj voliček in osliček in ga tako ogrela in pastirčki so ga prišli gledat in sveti trije kralji so mu prinesli tako dragocen darov, da bi nama že košček ti stega pomagal iz te revščine... Glej, revica si — bolna, a jaz nimam, da bi si saj zakurila sobo in bi bili tako lepo na toplem — noč, ko je sveti večer in se jih bo toliko in toliko srečnih razgovarjalo ob topli peči ob pogačah in še bogve pri čem, a jaz nimam niti toliko, da bi ti kupila kruha —"

"Da, zakuri, mama", jo je poprosila Fanika, a Ana se ni dvignila, samo solzo si je otrl.

"Počakaj, Fanika, zvečer, ko nastane mrak, ti bom pripovedovala, kako lepi so božični prazniki."

"Ali glej, mama, kako lepo bi bilo, ko bi noč napravila jaslice in prižgala sveče. Veš, take pastirčke, rdeče in pisane z ovčicami, kakor sva jih imeli lansko

(Nadaljevanje na 6. strani.)

Vsem rojakom in rojakinjam širom Zedinjenih držav voščim tem potom

najveselejše božične praznike.

FRANK SAKSER.

VABILO NA NAROČBO.

Koncem tega leta stopi "GLAS NARODA", edini slovenski dnevnik v Združenih državah, v 20. letnik. "GLAS NARODA" se je v teku let razširil od Atlantica do Pacifika, od gorkega juga do ledenih Alaske, na Kubo, Filipine in oddaljeno Avstralijo. Kjerkoli se nahajajo Slovenci, tam se prebira "GLAS NARODA". Ni nam potreba naštevati, zakaj in kako ampak zadovoljuje le: **PRILJUBLJEN JE POSTAL IN JE VSAK DANJA POTREBA ZAVEDNIH SLOVENCEV!**

"GLAS NARODA" bo tudi v bodoče ostal na tem stališču, kakor dosedaj, to je: donasla bo dnevnosti iz vseh delov sveta, priobčeval dobre poučne članke, seznanjal rojake z delavskimi razmerami, ter potom dopisov, katere nam bodo pošiljali zavedni Slovenci, seznanjal v raznih krajih bivačajoče rojake.

Cena dnevnika "Glas Naroda" ostane ista, namreč \$3.00 za vse leto za Združene države in Canada, \$1.50 za pol leta in 75 centov za četrt leta; za mesto New York pa \$4.00 za vse leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za četrt leta. Naročnina za mesto New York je zato višja, ker moramo na vsak list prilepiti znamko po 1 cent; za Evrope stane naročnina \$4.50 za vse leto, \$2.50 za pol leta, in \$1.75 za četrt leta.

Genjene citatelje opozarjamo že danes na **NOV ROMAN**, katerega pričnemo priobčevati ob Novem letu. Roman "PEKLENSKO ZIVLJENJE" je eden najzanimivejših, kar jih je poteklo izpod peresa francoskega pisatelja Emila Gaboriau. Nočemo pogosti naprej in opisati vsebine tega izredno zanimivega romana in zato povemo le to, da se bodo seznanili naši citatelji v Gaboriau z enim najboljših francoskih pisateljev.

Genjene naročnike vljudo prosimo, da bi nam blagovolili naročnino kmalu doposlati. Vse dolžnike pa opozarjamo, da jim vstavimo nadaljno pošiljanje lista, ako svoje dolžnosti kmalu ne store.

VSAK NAROČNIK GLAS NARODA DOBI LEK STENSKI KOLEDAR BREZPLATNO.

Uredništvo in upravnništvo "GLAS NARODA".

Strašen čin našega rojaka.

Premogarski delavec John Ribarič izvršil trikratni umor in se nato ustrelil.

VZROKI NEZNANI.

Ustreljeni so M. Novak, njegova žena in še nek drug Slovenec, po imenu F. Stovanja.

Cannonsburg, Pa., 19. dec. — (Posebno poročilo "Gl. Nar.") — Včeraj zvečer se je tukaj odigrala strašna zločina. Slovenski premogarski delavec John Ribarič je iz dosedaj še neznanih vzrokov ustrelil rojaka M. Novaka in njegovo ženo. Streljal je tudi na Slovenca F. Stovanja iz Smerja na Notranjskem in ga tako težko ranil, da je po preteku ene ure umrl. Napadalec Ribarič si je po tem poglavlju v treh, ter je za zadobljeno poškodbo umrl v bolnici, kamor so ga pripeljali.

Podrobnosti o tej strašni zločini nam niso znane. Napadalec Ribarič je stanoval pri Novakovih, kakor tudi Stovanja. Kaj ga je privedlo do tega čina, je, kakor rečeno, neznan. Zato prosimo rojake v oni naselbini, da nam kakor hitro mogoče naznani, kaj je privedlo nesrečnega Ribariča do tega, da je izvršil trikratni umor in samomor.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americana proge

OCEANIA odpluje dne 27. decembra 1911.

Vožnja stane iz New Yorka do Trsta in Reke \$35.00
Ljubljane 35.60
Zagreba 36.20

Vožnje listke je dobiti pri Fr. Sakeru, 82 Cortland Street, New York.

Rusija o zadevi potnih listov.

Kongres odobri odpoved pogodbe z Rusijo, pričakovati pa je viharne debat.

RESNI POMISLEKI.

Naši politiki so končno vendar prišli do spoznanja, da so jo hudo zavozili.

Washington, D. C., 19. dec. — Kakor smo poročali včeraj, je predsednik Taft dne 17. t. m. pogodbo z Rusijo iz leta 1832 odpovedal. Amerikanci, ki ne poznajo dalekosežnosti tega koraka, so s tem zadovoljni, kakor tudi zastopniki poslanske zbornice, dasi jim ni nič kaj ljubo, da je odpovedal predsednik pogodbo na svojo roko, ter zahteval odobritev odpovedi le od senata.

Predsednik zahteva v svoji včerajšnji, senatu naslovljeni poslanici, da naj le-ta odobri odpoved. To se je zastopnikom demokratov v senatu hudo zamerilo. Izjavili so, da jih je predsednik Taft spravil ob važno stvar, ko je vzel vso zadevo v svojo roko. Da jih pomiri, je predlagal senator Lodge skupno resolucijo, glasilom katere odobrita obehzornici odpoved. Resolucija bi bila mogoče takoj sprejeta, ako ne bi nasprotoval senator Heyburn iz Idaho proti taki naglici.

Čez noč so mnogi prišli do spoznanja, da more nastati vsled odpovedi pogodbe z Rusijo za nas resna komercialna škoda, ki je tudi nedvomna.

Petrograd, Rusija, 19. dec. — Ruski minister za zunanje zadeve, Sazonov, je izjavil včeraj tekom pogovora z ameriškim poslanikom Guildom, da ruska vlada nikakor ne more izpremeniti svojih določb glede Židov, pa naj bivaže izven Rusije ali ne. Tozadevno se Rusija nikakor ne čuje in ne more ukloniti, in če ji pomodi vlada Združenih držav tako ugodne pogoje. Vojda du me je izjavil, da se ne sme držati noben minister, da bi se tozadevno podal.

List "Novoje Vremja" piše danes: "Predsednik Taft si je izvolil najboljšo pot, da napravi konec škandaloznemu židovskemu lujskanju, ki pomenja nevarnost za obe državi. Istočasno pa dokazuje ta slučaj, da so v Ameriki gospodari pravzaprav čifuti!"

V nadaljnjem dokazuje omenjeni list, da vsled razveljavljenja pogodbe Rusija nima nikake škode, pač pa bo odpravila obšutno zadela Združene države.

Stoletniki.

Največ 100, oziroma nad 100 let starih ljudi je v Bolgariji, namreč 3883, potem pride Rumunska, ki jih ima 1074, Srbija 573, Spanija 410, Francija 213, Italija 197, Avstro-Ogrska 113, Angleška in Škotska 92, Rusija 89, Norveška 23, Švedska 10, Belgija 5 in Danska 2.

Morilec Matković — sin Holzknechtov?

Budimpeštanski list "Az Est" je prinesel senzacionalno vest, da je bil morilec in samomorilec dr. Matković naravni sin sekejskega šefa viteza Holzknechta. Ker je vedel, da ljubi svojo sestro, je izvršil umor. Tudi Robertu Holzknechtu je baje zaklical: "Ti nisi ne več, da sem tvoj brat! Izvedi to v svoji smrti uri!"

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za 20.50	100 kron,
za 41.00	200 kron,
za 102.50	500 kron,
za 204.50	1000 kron,
za 1020.00	5000 kron.

Poslatina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave izplačuje s. kr. poštni kranlini urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriljubše do \$50.00 v gotovini v pripravi ali registrirane pisma. Vseje sveske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
82 Cortland St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Najdba dinamita v Los Angeles, Cal.

Pred hišo nekega milijonarja v omenjenem mestu so našli 23 kosov dinamita.

STROGA PREISKAVA.

Obtožb, katere dvigne zvezna glavna poroča proti dinamitnim zornikom, še vedno pričakujejo.

Los Angeles, Cal., 19. dec. — Otroci, ki so se igrali v East Hollywood blizu stanovanja Arthurja Letta, večkratnega milijonarja in trgovca, so našli zavitek, v katerem je bilo 23 kosov dinamita. Superintendent zemljišča, C. Borum, ki je slučajno prišel blizu, je odzval otrokom zavitek in telefonično obvestil policijo. Ako je bil položen dinamit v svrhu razstrelbe Lettove hiše, je še vprašanje. Policija se sedaj trudi izvedeti, kdo e skril dinamit.

Ohranava proti Bert Franklinu, ki je obtožen, da je skušal podkupiti Robert Baina, porotnika v McNamarovem slučaju, je bila na predlog zagovornika preložena na dne 27. decembra.

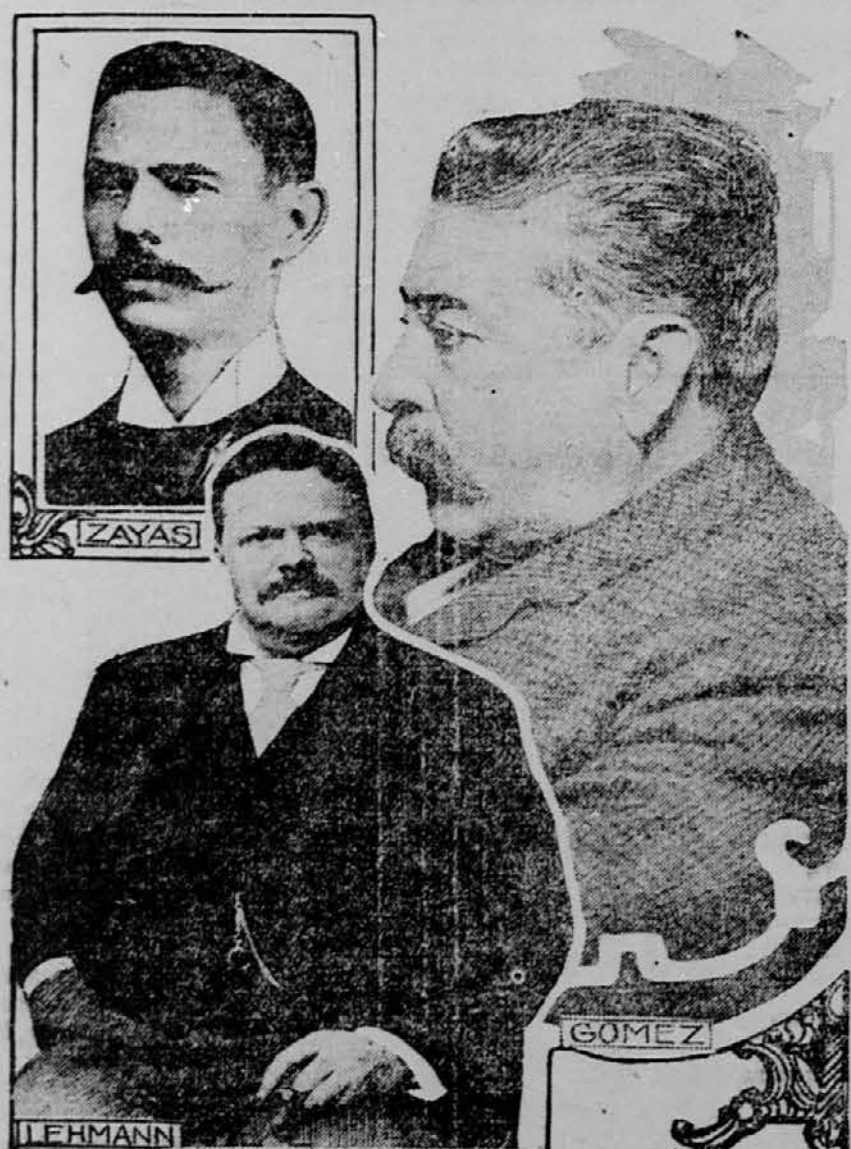
O. Feder, organizator Barber unije, ki je baje vedel za zaporo, razstreliti poslopje "Hall of Records", je bil poklican pred tukajšnjo veliko poroto kot prič.

Indianapolis, Ind., 19. dec. — Zvezne oblasti pričakujejo, da bo de Orie McManigal, ki je poklican kot prič pred zvezno veliko poroto, izpovedal dokaj važnega z ozirom na svoje obiske v našem mestu in obsevanjem z John J. McNamaron. Izpovedal bo baje, kako so se pripravljali za razne razstrelbe, in na kak način so dobivali dinamit. Ako izpove kaj novega, sedaj se ni znano, ker je povedal že pred McNamarovo obravnavo vse, kar je vedel. Dokazano je, da je bil McManigal dvakrat tukaj, in sicer je bival prvič v hotelu Stubin, drugič pa v Lorraine hotelu. To je bilo nekako ob času, ko so se pripetile Van Streckelsen razstrelbe.

Chicago, Ill., 19. dec. — Pričakovati je, da bo de dvignjenih mnogo obtožb proti raznim osebam, ki so imele kaj opraviti z bratoma McNamara. Ako po veliki poroti v Indianapolis, Ind., ali po ehieški, se ni znano. Zvezne Zvezne oblasti postopajo zelo previdno. Miss Nora Hatley, ki je bila nekdanja tajnica John McNamara, je odšla včeraj iz Chicago, in bo de v Indianapolis, Ind., zaslišana kot prič.

Chicago, Ill., 19. dec. — Pričakovati je, da bo de dvignjenih mnogo obtožb proti raznim osebam, ki so imele kaj opraviti z bratoma McNamara. Ako po veliki poroti v Indianapolis, Ind., ali po ehieški, se ni znano. Zvezne Zvezne oblasti postopajo zelo previdno. Miss Nora Hatley, ki je bila nekdanja tajnica John McNamara, je odšla včeraj iz Chicago, in bo de v Indianapolis, Ind., zaslišana kot prič.

NOVE HOMATIJE NA CUBI.

Na Cubi so nastale vsled novih predsedniških volitev homatije, ki so tako resne, da bo de morala p osredotočiti nasa vlada v Washingtonu. Podpredsednik Zayas, katerega sliko prinasamo, zatrjuje, da so pri zadnjih volitvah kupovali in prodajali glasove v pri sedanjega predsednika Gomeza. Na asa slika nam kaže tudi njega, ter ameriškega generala Lehmana, ki je pred nedavno trdil, da bodo Združene države kmalu prisiljene, posredovati v republiki Cuba v prilog miru in reda.

Vsem cenjenim dopisnikom, naročnikom in citateljem "Glas Naroda" želimo vesele božične praznike. **UREDNIŠTVO.**

Velik požar v Chicagu, Ill.

V petnadstropnem posloplju "Open Board of Trade" je nastal požar, ter je upepelil.

ŠKODA VELIKA.

Med gosti bližnjih hotelov, katerih je bilo okoli 1000, je nastala velika panika.

Chicago, Ill., 19. dec. — Staro petnadstropno posloplje "Open Board of Trade" na št. 323 So. LaSalle St. je požar, ki je nastal danes zgodaj jutraj, popolnoma razjedal. Nekaj časa so grozili plameni tudi bližnjemu hotelu "Kaiserhof" ter hoteloma "New Victoria" in "Stafford". Med gosti, katerih je bilo okoli tisoč, je nastala velika panika. Mnogi so kakor hitro mogoče pograbili svojo prtljago in odhiteli na prsto; ranjenih ni bil nihče. Tri kavičnice poči razjedanega posloplja pogrešajo.

Ogenj je nastal ob poltrih zjutraj in se razširil tekom petnajstih minut po celim posloplju. Kmalu potem, ko so prišli gasilci, se je zrušila streha, in vsled velikanskih plamenov so prišla v nevarnost sosednja posloplja. Bližnji hoteli "Stafford", "Kaiserhof" in "New Victoria hotel" na Clark St. so bili v resni nevarnosti. Veter je namreč gnal plamene proti omenjenim hotelom, in okna v gorenjih nadstropjih hotela "Kaiserhof" so se večkrat vnela, toda gasilci so z nemurnim gasenjem preprečili, da se plameni niso mogli razširiti še bolj.

Med gosti omenjenih treh hotelov je nastala velika panika. Vse je bežalo iz ogroženih posloplj. Prestrašeni gosti so prišli v zelo pomanjkljivih oblekah na ulice, mnogi z ročno prtljago in kovčegi. Ko je bila nevarnost odstranjena, so se vrnili v svoje sobe.

Požar je napravil škode za okoli \$200,000, kako je pa nastal, začasno ni znano. Uvedena je stroga preiskava, ker prevladuje mnenje, da je bil ogenj podtaknjen. V upepeljenem posloplju je imelo mnogo delavskih ulaj svoj glavni stan, in knjige delavskih organizacij ter drugi spisi so deloma uničeni.

Prevarjeni ljubimec ali ženska zvijača.

Nek Nemec iz Sterling, Ill., je poslal svoji izvoljenki denar za prevožno, toda ta se mu je izneverila.

ŽENIN ŠTEV. II.

Seznanila se je z njim na ladji in se kmalu po prihodu v oblubljeni deželo poročila z njim.

Nekje v Brooklynu si je postavil mlad par domače ognjišče in se veselil zvijače, s katero je potegnil našo naselniško oblast za nos, ter svoje sreče. Na naselniški otok Ellis Island pa prihaja pisno za pismom, v katerih opisuje nek razjarjeni mladenič svojo jezo in srčne bolečine. V pismih ne zahteva nič manj, kakor da naj naselniška oblast pošlje njegovo bivo nevesto, ki se mu je izneverila. Nazaj, in da naj poskrbi, da dobi zopet svoj denar. Pisma prihajajo iz Sterling, Ill., mesta, ki slovi vsled svojih pilul, ki "delajo ponoči, medtem, ko spite". Vendar, to je postranska stvar.

Torej oni mož iz slovitega mesta iz Illinois je imel v starem kraju dekle, katere mu je bila kraljica srea. Prav iz srea ji je bil naklonjen, ter jo je hotel poročiti. Poslal ji je denar za vožnjo v Ameriko, in njegova izvoljenka naj bi se vkrcala v Havre na parnik "Rochembeau". V francoskem glavnem mestu pa se je istočasno nahajal nek ožji rojak neveste. Ta se je nameraval na ladji "La Provence" odpraviti v Ameriko. Stetala sta se čisto slučajno, in ker sta stanovala v enem in istem hotelu, sta se seznanila še bliže, in končno se je moralo zgoditi ono, kar si že lahko mislimo — zaljubila sta se smrtno drug v drugega. Skupaj se pa nista mogla prepeljati, in zato se je odpeljal najprej "on" na ladji "La Provence", ona pa pa njim na "Rochembeau" v svaobodno Ameriko. Toda objubilna sta si, da se takoj poročita, ko prideta sem.

Dekle je dospelo dne 21. novembra v New York, kamor je prišel njen ženin Štev. II. že dva dni prej. Na Ellis Islandu so deklico določili za toliko časa, dokler ne pride iz Sterling, Ill., zapričo nase, da poroči mladi mož novodošlo deklico. Ko je deklica samevala na naselniškem otoku, je prišel nekega lepega dne ljubimec Štev. II. in naprosil naselniško oblast, naj mu dovoli, da se poroči z njo. Seveda je nastalo veliko začudenje, kako in kaj, ko ima deklica vendar v Sterling, Ill., ženina. Ne boš! so dejali naselniški uradniki, ljubimec sta pa že imela napravljen dober načrt. Ko je namreč prišel "affidevit" iz Sterlinga, so nevesto izpustili. To je bilo dne 25. nov. v Buffalo, N. Y., je čakal ženin Štev. II. na deklico; ko je prišla, sta se vrnila v New York in se poročila.

Vsega tega naselniška oblast ne bi izvedela, ako ne bi prišlo zadnjo soboto pismo od ženina Štev. I. iz Sterling, Ill., v katerem je opisal, kako sta prekanjena ljubimec vočila za nos njega in naselniško oblast. Uvedena je bila preiskava, toda ko je našel naselniški uradnik mladoporočena v najlepši sreči, ju ni maral motiti. In tako je prišel zaljubljeni mladenič v Sterling, Ill., ob nevesti in denar. Taka smola! Nesrečni ženin se piše Tomaž Daren, in je po rodu Nemec.

Najmanjša država.

Najmanjša država, ki jo doslej poznamo, je pač republika Tavorara, ki obstoji iz majhnega, 12 kilometrov od Sardinije oddaljenega otočja. Republika meri 2 kvadratna kilometra in šteje 55 prebivalcev. Leta 1836 je priznala sardinska vlada rodbini Bartoleoni popolno neodvisnost. Njen očetilski poglavar je vladal kot kralj Pavel I. 46 let. Ko je leta 1882 umrl, je svetoval, naj mu nikogar ne postavijo za naslednika. Odtlej je na otoku republika, katere predsednika volijo na deset let. Ženske imajo glasovalno pravico.

LEP STENSKI KOLEDAR

prilčno v kratkem razpošiljati našim naročnikom. Koledar ima lepe barvene slike: Novo mesto, Postojna, Celje, Ormoelj, Trst (Narodni dom, hotel Balkan) in Ribnico.

Velevlasti in mirovno zborovanje na Kitajskem

Združene države, Anglija, Rusija, Francija, Japonska in Nemčija za sklenitev miru.

ZAHTEVE REPUBLIKANCEV.

Vsi delegati na mirovnem zborovanju so mnenja, da je prišel konec vladanja Mandžurov.

Shanghai, Kitajska, 19. dec. — Vedno več upanja je, da nastane na Kitajskem kmalu mir. Šest velevlasti, in sicer Združene države, Anglija, Rusija, Francija, Japonska in Nemčija so se zedinile, da po možnosti podpirajo pogajanja med Wu Ting Fangom in Tang Shao Yiom. Poročilo, da so ponudili zastopniki omenjenih držav pomoč, je bilo sprejeto z velikim zadovoljenjem.

Otvoritev konference med Wu Ting Fangom in Tang Shao Yiom se je izvršila včeraj brez vidnih znakov kakakega nasprotstva. Govorja je, da sta obe stranki pripravi na padeu Mandžu dinastije. Veliko važnost polagajo na izjavo Tang Shao Yia, ki je povedal, da ne zastopa prestola, ampak ministrskega predsednika Yuan Shi Kaina. Iz tega je sklepati, da je ministrski predsednik zadovoljen z odstranitvijo dinastije. Najbrže pa še vedno upa, da bo de mogoče obdržati monarhistično vladno obliko pod novo kitajsko dinastijo. Yuan Shi Kai bi bil v tem slučaju mogoče regent.

Glavno vprašanje, s katerim se morajo baviti delegati, je, ali bo vlada monarhistična ali republiška. V prvem slučaju bi bil Yuan Shi Kai regent, v drugem pa predsednik republike.

Republikanski delegati so trdno prepričani, da bo de izvedli svojo zahtevo za republiko do uresničenja. Celo delegati iz Pekinga priznavajo, da je padeu Mandžu dinastije siguran.

Visoka kazen za nosilce orožja.

Newyorskí sodnik Dike je ob sodil včeraj tri mladenčce, ki so nepostavni potom nosili orožje. Filipu Gondini je prisodil eno leto zapora, George Hartmanu pa dve leti ječe v Sing Singu. Michael Armellino, ki je napadel nekega rojaka in ga izropal, se bo de za svoj čin pokoril pet let za zidovji Sing Singu. Po razsodbi je izrazil sodnik Dike željo, da naj bi se slišali vsi Italijani, za katere da bi bilo najbolje, ako bi svoje samokrese, bodala in drugo tako orožje potopili v East Riverju, predno jih doseže roka pravice.

Cunard prega zvišala delničarski kapital.

Liverpool, Anglija, 19. dec. — Tukaj zborujoči delničarji Cunard paroplovne družbe so danes dovolili zvišanje delničarske glavnice za \$4,500,000. Novo glavnice bodo uporabili v glavnem za pred kratkim sklenjeni nakup Anchor paroplovne družbe, ki vezi med Glasgowom na Angleskem in New Yorkom. Predsednik družbe se je pritoževal, da ima družba manj dohodkov vsled nazadovanja naseljevanja v Ameriko.

John Bigelow umrl.

John Bigelow, pisatelj in časnikar, je umrl včeraj zjutraj na svojem domu št. 21 Gramercy Place v New Yorku v starosti 94 let. Zamrl časnikar je bil vedno v zvezi z odličnimi finančniki.

Smrt na plesišču.

Miss Caroline Carpenter, 19-letna deklica iz Roosevelt, L. I., se je pri plesu v Board of Trade Hall nenkrat zgrudila mrtva na tla. Zadel jo je kap.

Iz Avstro-Ogrske. Cesarjevo zdravje.

Cesarju Fran Josipu I., ki je te dni nevarno obolel, se je zdravje izboljšalo.

ODPOVEDANE AVDIJENCE.

Z ozirom na resno mednarodno situacijo zahteva ministrski svet ojačenje armade.

Dunaj, 19. dec. — Postarni cesar Fran Josip I. je te dni nevarno obolel, danes pa se mu je obrnilo zdravje na bolje. Vlada je mogla rešiti nekaj državnih poslov, cesar zadnje dni ni mogel storiti.

Toda cesarjevo zdravstveno stanje vendar zahteva, da ostane čez Božič v gradu Schönbrunn. Skrajna je nameraval cesar praznovati Božič v krogu rodbine svoje najmlajše hčere Marije Valerije, ki je poročena z nadvojvodom Fran Salvatorjem, mesto tega pa pride sedaj nadvojvodinja s svojimi otroci k svojemu očetu. Cesarja so naprosili za mnogo avdijske, katere je pa moral na svet zdravnikov preložiti. Cesar je prehlajen, in v tem vremenu bi bilo potovanje zanj lahko usodno. Kot posebno neugodno znamenje smatrajo to, ker je cesar pri delu večkrat zaspal, kar se prej ni nikdar zgodilo.

Skupni ministrski svet je sprejel predlog o reformi vojnega ustroja, kakor so jo predlagali odločni čimtelji vojne uprave. Z ozirom na resno mednarodno situacijo zahteva ministrski svet ojačenje armade.

Parnik "Olympic" kriv nezgode.

London, Anglija, 19. dec. — Admiraltetno sodišče je danes razsodilo, da je parnik "Olympic" White Star proge odgovoren za kolizijo, ki se je pripetila dne 20. sept. v bližini otoka Wight. Kakor znano, sta takrat trčila skupaj parnik "Olympic" in angleška križarka "Hawke". Protitožba admiraltete proti lastnikom "Olympic", katere je bila utemeljena s tem, da je po veljeval parniku "Olympic" pilot, ki je bil naravnost vsiljen, je bila odbita. Medtem, ko morajo tripeti stroške prve tožbe lastniki parnika "Olympic", mora plačati stroške protitožbe vsaka stranka svoje.

Turki želijo mir.

London, Anglija, 19. dec. — S tripolitanskega bojišča ni danes prišlo nič poročil. Iz Rima pa javljajo, da želijo Turki skleniti mir. Poročilo je dokaj neverjetno, posebno pa še, ker pride iz Italije.

Stave za Roosevelta.

Na newyorskí borzi so stavili te dni z 1:5 za zopetno nominacijo in izvolitev Theodore Roosevelta predsednikom Združenih držav.

Po McNamarovem vzoru.

Reno, Nev., 19. dec. — Vsled dinamitne eksplozije je bil danes razdajen gorenji del novozgrajenege nevadskega sodniškega poslopja. Povzročitelji razstrelbe niso znani.

Naročite

sedaj, dokler ne poide zaloga,

SLOVENSKO AMERIKANSKI

KOLEDAR

ZA LETO 1912.

Vsebuje mnogo poučnih, zabavnih in zgodovinskih spisov veliko šale, svetovno kroniko za leto 1911. Nad 140 strani! Okoli 60 slik! Stane s poštnino vred

SAMO 30 CENTOV!

Naročila naslovite

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, ali pa: New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Različno praznovanje Božiča.

Božič in novi čas.

BOŽIČNO PRAZNOVANJE NEKDAJ IN SEDAJ. — AMERIKANSKO BOŽIČNO RAZPOLOŽENJE. — KAKO PRAZNUJEJO BOGATAŠI BOŽIČ. — PRAZNOVANJE BOŽIČA V PALAČAH MILIJONARJEV IN PRAZNOVANJE BOŽIČA NA PREPROSTI FARMJI. — COWBOYEVA PRAZNIČNA PEČENKA. — SVETI VEČER OTROK.

Od daleč, daleč, je slišati tiho zvonecje

Čuti je kakor odmev lepšega sveta. Srebrni glas, ki rahlo pretresava ozračje, ki vpliva na srca kakor materina nežna roka, ki nenehno na našo dušo kakor materin poljub

Srebrno čisto, tiho pozvanje

Človek se domisli svojega človečanstva. Vsega sveta se loti hrepenenje po blaženstvu, spominjajo se izgubljenega mira in pozabljenega veselja, polasča se nas poželje po otroški sreči.

Živahno vrvenje postaja tišje in tišje, vesela množica se razgublja po ulicah, in polagoma se vleče nebeški mir nad hišami, nad polji in nad ljudmi koprcnehih src

Glas zvona prihaja bližje, močnejše, in vbuja ljubezen do bližnjega.

In za napol zastrtimi okni se gubliči tinitam luč, kakor srebrne zvezde v temni noči; množa se svetlobe čar, množa se s tisoč in tisoč svet v tej noči.

In polno in mogočno zapoje zvonovi in se zlivajo v močne, globoke akorde Božič Otroci sreča in izpolnjevanje želje: "Mir ljudem na zemlji!"

Stal sem na trgu in gledal med tisti gozdiki, ki so ga tamkaj postavili prodajalci božičnih dreves. Mimo mene je švignil avtomobil, slišal sem zvonec električne cestne železnice, videl sem sijaj gorčič obločnic in ta kontrast med pridobitvami modernega časa in starimi običaji božičnega večera mi je vzbudil misel, kako da je pač izginila poezija božičnega večera, o kateri vedo starejši pisatelji in pesniki toliko pripovedovati.

Zdi se mi, da je tudi to poezijo pohodil novi čas, kakor se narisikaj drugega.

Nekdaj, da, nekdanj! Takrat

je bilo božično drevo pravo čudo v temni zimski noči. Z vročimi pogledi so strmeli nanj otroci in odraslim je bilo toplo pri srcu veselo hvalečnosti za izraze ljubezni in prijaznosti, ki so v obliki daril ležali pod božičnim drevesom.

Kako vse drugače je dandanes. Otroku novega časa ne imponirajo več tiste svečice, ki gore na božičnem drevesu, saj je lesk in sijaj električne razsvetljave veliko lepši in se vidi vsak dan. Božično drevo, naj je še tako razsvetljeno in prepreženo z zlatimi in srebrnimi nitkami, ni otrokom nič čudežnega več, nego samo še zabavna, nič skrivnostnega in tajinstvenega več, samo še lepa, razveseljujoča stvar. In darila! Otroci ne spravijo več v strmenje in jih več ne prevzamejo s tisto neskončno blaženostjo, kakor nekdanj. Če gre otrok mimo trgovskih izložb, vidi toliko čudovitih in rafinirano lepšega blaga, da mu skromno darilo niti pravega veselja več ne napravi. Otroci sedanjega časa niso več navadni. Izgubili so vero v pravljice in daril ne smatrajo več za pošiljke iz nebes, od koder so jih prinesli angelci.

Trdi novi čas je ubil otroško naivnost in božična poezija se je razblinila in izginila. Samo še v hiši revežev poznajo pravo božično poezijo in pravo božično veselje, a tudi iz teh hiš izginja strahotno hitro.

Ne čudimo se temu. Smisel za božično veselje in božično poezijo imao samo ljudje, ki ne poznajo pridobitve novega časa, ljudje, v katerih je živo razvit čut za domače ognjišče in rodbinsko življenje, ljudje, ki so bolj srečni, kadar so doma med svojci in ki odhajajo z doma skoro s takimi čustvi v sren, kakor vojak, kadar gre v vojsko, in ki vzgajajo otroke tako, kakor je bila sploh navada pred 50 leti, ko so trdili, da je otrok slabo vzgojen, ako ne veruje v pravljice.

V mestih pa gineva misel za rodbinsko življenje sila naglo, in vzgoja se je času in potrebam življenja primerno modernizirala.

Nekdaj je bil smreka edino živo zelenje, ki ga je videl človek pozimi. Kako se je tudi vse to predručilo. Danes dobivajo vrtarji v največjem mrazu iz južnih dežel najkrajše evetlice in trgovci najslastnejšo zelenjavo. Božično drevesce je bilo nekdanj edina naravna zelena stvar v mestnih stanovanjih, danes pa si lahko vsak razmeroma poceni spremeni v božičnem času svoje stanovanje v mal vrt. Da, tedaj so ljudje mogli še imeti resnično ljubezen za božično drevo in vsled tega mogli imeti tudi pravi smisel za božično poezijo, a novi čas je to zadel.

Božič praznujejo tako v palačah milijonarjev, kakor ubožni delavci v svojih revnih stanovanjih, in priprosti farmerji na svojih kmetijah. Toda kaka razlika je v tem praznovanju! Bogataši praznujejo Božič redkokdaj doma, ampak v dragih, velikanskih hotelih in klubih. Prav malo se zmenijo za pomen Božiča, ker ne poznajo onega razpoloženja, ki objame človeka revnejših slojev.

Zabavajo se na gladem ledu preganjajo si čas z raznimi sportnimi prireditvami, ter pridejo točno k bogato obloženi mizi. — Tako praznujejo oni Božič. Seveda ne manjka božičnega drevesa: v sredi dvorane stoji velikansko drevo, preobloženo z umetnimi dragimi okrasi in nešteto luči v vseh barvah na vejah, umetne električne luči: Tako božično drevo ne ogreva srea — manjka mu duše, ljubezni, sploh vsega

Božično praznovanje v starih časih!

Daleč, daleč od mesta se naha ja osamljena farmska hiša. Sneg jo je skoraj popolnoma pokrtil. To da kako blišči v nešteto barvah! In notri stoji božično drevo, katero je oče sam posekal, in ga sam okrasil. Tam je pravo božično razpoloženje, tam znajo obhajati pravilno sveti večer!

Vsakdo slavi Božič in ga praznuje po svoje. Tudi cowboy na divjem zapadu ne pozabi svetega večera, ki mu vzbuja spomin na svoje, ki so bogve kje Slavi in praznuje Božič v divjini, in si osladi ta dan s pečenko, katero je sam ustrelil njegova božična pečenka.

Iz daljave je slišati tiho zvonecje

Božično praznovanje v palači bogataša, božični spomini cowboya na divjem zapadu, sveti večer v domu reveža in božično razpoloženje za mizo v krogu svojih dragih to so vedno najlepši trenutki v človeškem življenju

Mogočno in polno donijo zvonovi in se zlivajo v globokih in močnih akordih Božič! In

MIR LJUDEM NA ZEMLJI!

Dye božični drevesci.

Poljski spisal L. Stasiak.

Postaja Rozdzial je majhna in nevažna. Pa kljub temu stoji tukaj popoldanski osončni vlak skoro celih dvajset minut. To pa zato, ker mora osobni vlak št. 14 počakati, da pride brzovlak in da more potem naprje peljati.

H kurjaču je pristopil čez nekaj časa mož v službeni čepici, ki je imel v roki lepo smrečico. Vrh drevesca je bil lepo gladko odrezan, na deblu pa je bil pritrjen lesen križ, ki je bil lepo izdelan. "Tako, dragi striček, tukaj je nekaj za vaše male."

Kurjač si je ogledal drevesce, nato je je prijel in postavil na tla.

"Lepo drevo, to bo zopet veselja doma."

"Izbral sem najlepše."

"V Krakovu bi stalo najmanj eno krono."

"Veljalo bi, kar bi veljalo. Če bi jaz mogel, bi vam dal zlato drevesce."

"Bog vam plačaj! Vaše sree mi je ljube kot zlato."

"Otročički se bodo veselili."

"Seveda. Pa povejte mi, kam naj to spravim?"

"Posadite drevo na premog."

"Saj res. Les in premog bomo nekoliko odmaknil in skrili drevesce, tako da se ne bode opazilo."

Kurjač je vzel smrečico in jo nesel k stroju.

"Kaj pa nesetu tukaj k stroju?"

"Božično drevesce, gospod strojevodja. Za otroke."

Strojevodja je pogledal kurjača resno in ga posvaril:

"To pa raje pustite, ne delajte nedovoljenega."

"Vem, da ni dovoljeno naložiti na tender ali na stroj blaga. No — pa to je božično drevo."

"V predpisih za uslužbence ste se učili, da ne smete popolnoma ničesar s seboj imeti. Vas bodo še iz službe zapodili."

"Toda, gospod strojevodja, saj nesem to vendar otrokom."

"Ne branim vam nič in ne prepovedujem ničesar, jaz nočem o vsem tem nič vedeti. Storite po vaši volji. Če ima danes gospod inšpektor službo in vidi drevesce potem"

"To se pač ne bo zgodilo. Njega danes ne bo. Službo ima Sobolewski. Vem za gotovo."

"Odkod to veste?"

"Kot sem dejal, jaz vem to za gotovo."

"Brzovlak že prihaja."

Kot velikanski orkan je prihrumel brzovlak in švignil mimo kolodvora in zginit, grmeč in buče tisočeri odmev gozdov.

"Na stroj!" se je začulo povelje.

"Odpeljemo!"

Rezek žvižg, stroj se je jel pomikati, ravno v onem trenutku, ko je bil shranil kurjač drevesce na tenderju. Zelene vejice so se popolnoma poskrile med premogom, le beli križ drevesca se je videl.

Prišel je precej nevaren ovinek. Vlak je imel deset minut zamude. Strojvodja je prijel za vzvod stroja in izpustil v cilindre polni par. Z novimi močmi je tekel stroj in vlak je peljal s precejno hitrostjo.

"Tri minute zamude smo že popravili," opomnil je kurjač.

Večer je prihajal. V sivo meglo zavite vasi so švigale mimo vlaka kot senice.

"Naš strojček misli, da vozi kak ekspresni vlak," šalil se je strojevodja. "Zavirati moramo, bližamo se že postaji."

Strojevodja je pogledal na pro-

go vlak je v resnici že prihajal na postajo.

"Ali vam nisem dejal, da bode slaba za vas," zaklical je nemiren kurjaču.

"Kaj pa se je zgodilo?"

"To-le božično drevesce si bode-te pač morali zapomniti. Poglejte, inšpektor stoji na progi."

Kurjač je prebledel.

"On je," je rekel in skušal skriti beli križ.

Inšpektor je stal tesno ob progi in opazoval z ostrimi pogledi bližajoči se vlak. Njegove lisice oči so švigale od vlakovodje do zavirača in od tega do sprevidnikov in kurjačev. In ni prezel zelene vejice, ki je gledala iz premoga in ni prezel belega križa. Hitel je k sopečnemu stroju.

"Kaj pa je skritega tam pod premogom?"

"Božično drevesce, gospod nadzornik!"

Nadzornik je stopil na tender, odmaknil les in premog in izvlekel drevesce.

"Čegavo je to?"

"Moje, gospod nadzornik, namenjeno je mojim otrokom."

"Vašim otrokom?! Ah, tako, vašim otrokom," zaklical je nadzornik in se sladko smehljaj.

"Hm," pripomnil je "tenderja se ne sme nihče dotakniti, dokler se ni vršila preiskava."

Hitel je na peron, da poišče nadzornika. Po dolgem iskanju ga je vendarle našel. Ta je imel obe roki polni zavojčkov sladkorja in drugih takih lepih stvari, na gum-bih uniforme pa so visele igrače za otroke. Preklinjal je po svoji navadi, krepko in brez obzira.

"Proketo! Tisoč vragov!"

"Gospod inženir, gospod inženir!"

"Kaj pa je, tristo vragov!?"

"Službena zadeva!"

"Kaj! že zopet kak nered? Da bi vas vse skupaj vrag pobral!"

"Našel sem na tenderju kos blaga!"

"Kakšno blago?"

"Božično smrečico."

"Božično smrečico? Božično drevo? Kako to?"

"Spisati se mora protokol."

"Hm, za vraga, gotovo se mora to."

Nadzornik je odhitel in inženir je besno za njim gledal. Celo baterijo kletvic je posvetil nadzorniku. Ravno kar je hotel oditi domov, da bi okinčal božično drevesce in sedaj je moral zopet nazaj, da sestavi protokol.

Na tišem je preklinjal nadzornikovo marljivost v službi in preklinjal vse protokole na svetu: Tisoč krvavih vragov! ... Pasje duše! ... Drevesce? ... Gotovo za otročičke ... Saj je to malenkost ... Zakaj ne! ... Ah ... Pa sledil je nadzorniku, stopil h kurjaču, ki je stal ob stroju prepaden in bled.

Kurjač je gledal s spoštovanjem na inženirja.

"Kaj imaš tukaj na tenderju?"

nahrulil je inženir uboga kurjača.

"Oprostite, gospod inženir, božično drevesce za svoje male otročičke."

"Božično drevesce? ... Ali ne veš, da ne smeš ničesar imeti na tenderju? ... Za otroke praviš? Ali imaš še kaj drugega prisihe?"

"Ne, gospod inženir!"

"Pa saj vendar veš, za vse vraga, da je to repovedano!"

"Ah ja, to vem."

"Zapodimo te lahko iz službe!"

Inženir je bil besen kot tiger.

"In nič drugega nimam s saboj, praviš! ... Butec! ... S čim pa hočeš okrasiti svoje drevesce za otroke?"

"O, doma imamo štiri jabolka in osem orehov ..."

"Štiri jabolka?" kričal je inženir v besni jezi, "gotovo gnila ... Osem orehov! ..."

"Za otroke, praviš?" nadaljeval je čez nekaj časa ... "Tu imaš, okinčaj s tem svoje drevo!" je zaklical, še vedno peneč se od jeze in vrget kurjaču v roke vse zavite sladkorja in igrače, ki jih je imel pri sebi. "Tu, vzemi, norec!"

Vpil je, ko je stal začuden mož kot okamenel pred njim.

Vesleje je zažarelo v kurjačevih očeh.

"Bog vam povrni, gospod inženir! Ali preiskava, protokol ..."

"Ah, saj res, preklekana stvar ... strašen prestopak v službi ..."

Bes vas vzemi vse skupaj ... Izre-kam ti torej tem potom najstrožji ukor ... in če bi še kedaj ... toda mudi se mi, dokler so še trgovine odprte, da nakupim še za svoje paglavce ... In tresoč se od jeze je inženir odhitel.

Uro pozneje so skakali otroci dveh družin okoli dveh enako okinčanih devese, radostno vriskaje in srečni.

Res škoda.

Mežnar Jaka je bil pri svojem sosedu povabljen na obed. Šest ur je sedel za mizo in jedel in pil. Ko se je odpravljaj domov, je težko obdržaval ravnotežje. Najhuje je bilo priti po stopnicah dol. Sredi stopnic se je mežnar Jaka ustavil in je globoko vzdihnil:

Prmejš je to nerodno, da je držalo le na eni strani stopnic! Kakor da bi bil človek le na eni strani pijan, ...

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	
Canada	\$3.00
pol leta	1.50
letno za mesto New York	2.00
pol leta za mesto New York	1.00
Evropa za vse leto	2.50
pol leta	1.25
četrt leta	1.75

"GLAS NARODA" izlazi vsak dan iz-
vzemni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
natisnejo.
Denar naj se blagoviti pošiljati po —
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznači, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

O Božiču.

—o—

Cenjene čitatelje opozarjamo
pred vsem, da se jim ni treba
pripraviti na tradicionalno pod-
učevanje, oziroma razlaganje o
pomenu božičnega praznika, o
njegovem postanku, slavljenju
itd. Odkar imamo slovensko čas-
opisje v Ameriki, se je to že ne-
šteto krat zgodilo, da je torej o
tem gotovo vsakdo poučen. Si-
cer pa, ako objavimo še tako lep
božični članek, je gotovo, da z
njim ne bi dovedli nikogar od
tega, da bi obhajal Božič druga-
če, kakor mu to dopušča nje-
gove razmere, oziroma njegovi
nazori in razpoloženje. Le nekaj
je o Božiču vsem lastno, namreč
želja, razveseljiti osebe, s kateri
mi smo v tesnejši stiki. Toda tu
di to je čestokrat izključeno.
Vsekako nam pa svedočijo ču-
stva, ki se nas polaseajo o božič-
nem času, o onem bratstvu, ka-
tero kljub sanjam raznih fanta-
stov o lepših in boljših časih
vendarle ni nikdar obstajalo. In
baš to je oziroma na usodo člo-
veštva najbolj žalostno, da one-
ga, česar si vsi želimo — miru na
zemlji, — ni mogoče izposlovati
drugače, kakor potem hudih bo-
jev, v katerih teče kri v potokih.

"Mir ljudem na zemlji..."
Tega božičnega izreka se poslu-
žujemo leto za letom, toda prak-
tično ga ni mogoče izvesti. Go-
vorice o svetovnem miru čuti
vsak dan, toda — kako je v res-
nici! Ravno sedaj, ko kipijo že-
lje po miru iz milijonov in mi-
lijonov sre, divja v daljni Afriki
hud boj. Ljudje se koljejo in mo-
rijo med seboj, kakor divje zve-
ri. Ali se ne čuje v očigled temu
želja po miru kakor zasnehanje
je? "Mir ljudem na zemlji!"
bodo oznanjevali o Božiču oni,
ki so pred odhodom italijanskih
vojakov v Tripolis blagoslovljali
bojne čete.

"Mir ljudem na zemlji..."
Ta klic se razlega ob tem času
po vsej deželi. In pri tem nasta-
ne vprašanje: ali je sploh mogo-
če, da se na zemlji ne bodo več
vršili vedno novi boji? Drugače
odgovora ni mogoče dati, kakor
tega, da boji pač ne bodo nikdar
prestali, toda boji bodo v bodo-
čnosti vodili do višjih in vzvi-
šnejših ciljev, kakor današnji, do
bojev, v katerih ljudje ne bodo
morili ljudi, temveč boji bodo
pospeševali človeške koristi,
vzbujali plemenita čustva in
bodo imeli obliko tekmovanja, ki
bode odločilo, kdo naj dobi la-
vorjev vence kot nagrado naj-
boljšega delovanja.

Za one, ki imajo danes vladu v
rokah, je seveda glavna naloga,
zagovarjati načelo in se bojevati
zanj, namreč, da mora ostati člo-
veštvo nevedno in surovo. Tako
jim je namreč omogočeno, da si
polnijo žepne na stroške nevedne-
ga ljudstva. Kadar pa temu ne
bode več tako, potem bodo mogo-
čostvo iskreno in iz dna svo-
jega srca vzklikniti v sedanjih

časih še vedno brezpomembni
vzklik:

"MIR LJUDEM NA ZEM-
LJI..."

Dopisi.

Johnstown, Pa. — Naša tukaj-
šnja slovenska naselbina kaj le-
po napreduje, in sicer soglasno
s celo okolico. Sprožila se je mi-
sel, da si postavimo svojo cerkev
in šolo, kjer bi se naše deca učili
slovenskega jezika. Kakor je
vsakemu znano, sedaj zahajajo
naši otroci v tuje šole, za kate-
re moramo plačevati kakor za
svoje lastne in vedno smo pri
njih le tuji in ravnatoko tudi
naši otroci. Vsled tega je pripo-
ročati rojakom, da to blago mi-
sel podpirajo, kolikor je v moči
posameznika. Najprvo smo na-
meravali si napraviti svoje poko-
pališče in sedaj prišli smo do za-
ključka, da je pametneje imeti
najprvo svojo cerkev in potem š-
le pokopališče. V tem razmisli-
vali bomo pri prihodnji seji
dne 24. dec. v dvorani društva
sv. Cirila in Metoda na 8. ulici.
Pričetek je ob 3. uri popoldan.
Vljudno prosim vse rojake iz
Johnstowna in okolice, ki ljubijo
svoj narod in jim je za obstanek
istega, da se gotovo te seje ude-
ležiti blagovolijo. Složnost prin-
esla nam bode lepo bodočnost in
najboljši ugled pri dragih nara-
dih v naši naselbini. Torej na
svidenje dne 24. t. m.! S sloven-
skim pozdravom Fran Gabrenja.

Thomas, W. Va. — Ne vem, za-
kaj so tako redki dopisi iz te na-
še hribovite naselbine, akoravno
se vedno kaj novega prigodi, če-
sih kaj veselega, še večkrat pa
kaj žalostnega. Z delom gre sre-
dne, ne predobro in ne preslabo.
Omeniti moram, da škrtljaka je
imela letos veliko dela tukaj; o-
glasila se je pri markiskateri dru-
žini in tudi prinesla, kar je kedo
naročil, sinčka ali hčerko. Nekaj
fantov se je tudi podalo letos v
zakonski stan; za drugo leto se
jih pa zopet nekaj pripravila za-
pustiti samski stan. Želim njim
srečo! Tudi je tu pri nas letos
več rojakov umrlo, med katerimi
jih je bilo tudi nekaj, ki niso bili
pri nobenem društvu, čeprav
imamo tukaj 4 podporna dru-
štva. Rojaki, pristopite k enemu
ali drugemu društvu, ker nihče
ne ve za nesrečo. Sedaj je dana
vsakemu lepa prilika pristopiti v
društvo, bodisi moškega ali že-
nskega spola od 1. do 55 let, samo
da je le zdrav. Društvo "Sloven-
ski Bratje" šteje 23 S. D. P. Z.
je izvolilo na svoji redni seji dne
26. nov. nov odbor za leto 1912.
Izvoljeni so bili sledeči: predse-
dnikom Ladislav Benedikt, Box
117, podpredsednikom Jos. Rus,
I. tajnikom Alojzij Lukek, Box
381, II. tajnikom Anton Urbas,
I. blagajnikom Fran Smole, Box
325, II. blagajnikom Ivan Toma-
žin; v bolniški odbor: predse-
dnikom Anton Kovacic, obiskovalci
bolnikov Fran Hribar, Ignac Po-
nikvar in Matija Zadel; nadzor-
niki: Andrej Lahajnar, Jos. Go-
spodaric in Ivan Grabnar; zasta-
vonoš Ivan Ljubelšek; redar-
jem Simon Markovic. Upati je,
da bodo omenjeni uradniki do-
bro vršili svoj posel in skrbeli za
napredek. Torej, bratje, na delo!
Koncem dopisa voščim vsem ro-
jakom in rojakinjam širom Ame-
rike veselo božične praznike in
srečno novo leto. — Alojzij Lu-
kek.

Razporoka.

Spisal Pavel Bourget.

—o—

(Konec.)

P. Euvrardu je bila že na ust-
nicah beseda, ki je pa ni izprego-
voril: "Počakajte torej, da nje-
sami ponovite svoje pogoje." —
Zvečer se je v resnici dogovoril
z Mne Darrasa, da naj pride opol-
dne k njemu, da pozve, kakšen
uspeh je imela zjutranja pot v
Luxembourg. Se dvajset minut
in ona bo tukaj. Odkar je spre-
mil M. Darrasa v svojo delavno-
sobo, premišljeval je duhoven
ves čas, kakšen bo konec tega se-
stanka in tega iznenadenja. Zve-
čer precej, ko mu je prišla Mne
Darras pripovedovat, kako ne-
spametno je bežala, mislil je du-
hoven na ta slučaj, da prostomi-
slec odjenja glede točke o cer-
kveni poroki, in on se je potrudil,
ne da bi Gabrielle vedela za to,
da se ti obredi takoj lahko omo-
gočijo pri njem, kolikor to dopu-
šča določene postave. Prosil je

v nadškofjski pisarni in dobil o-
proščenje vseh oclikov, dobil je
dispensijo od zadržka radi skup-
nega življenja z Albertom. Stopil
je tudi k župniku de Saint Sul-
pice, pri katerem je prošil in do-
bil dovoljenje, da sme sam poro-
čiti. Treba mu je bilo poklicati le
še dve priči, morda dva uslu-
žbenca pri cerkvi de Saint Sul-
pice, ki je od njega par korakov,
in poroka se lahko izvrši v nje-
govi sobi. Par besedi pred njima
in pred pričama in Gabrielle in
Albert bi bila v zvezi s cerkvijo.
Ono grozno nepremostljivo na-
sprotje, ki je grozilo odtujiti dvo-
je tako udanih si in iskrenih sre-
bi bilo poravnano. — Poravnano
no? Ali shujšano? — P. Euvrard
si ni upal tega poskusiti. Ko bi
se Darras ob tem nepričakova-
nem snidenju s svojo ženo spoza-
bil tako, da bi ji onemogočil vr-
niti se k njemu nazaj? Ko bi ga
njegovi predsodki proti cerkvi
zmotili, da se upre takim polaj-
šavam, kjer bi videl le gol formali-
zem, ne pa čudovite materno-
prizanesljive skrbnosti. Zato pre-
vidni oratorian obmolne. Stvar
se mu ni zdela še dozorela in za-
to se poslovi od Alberta, ki je od-
šel. Tako globoko se je v to za-
mislil, da je bilo treba Gabrielle,
ki je čakala nanj, dvakrat poro-
zvoniti. Pač ni vedela, da premi-
sljuje uprav o njeni prihodnosti,
in sicer kot bogoslovca, ki je po-
polno zatopljen v kak posebno
delikaten in mučen slučaj.

"Ali ste ga dobili doma?..."
vpraša vstopivši nestrno, pa je
popolno poparjena, ko ji P. Euv-
rard reče:
"Ravno je odšel. Pred četir-
ure bi ga bili dobili še tukaj."
"In kaj je odgovoril?"
"On odklanja."
"Moj Bog", vzdihne in vije z
rokama, "imej usmiljenje za me-
no! Ali še vedno hčer zahteva
za se?"
"Še vedno. Govoril sem z njim,
kakor sva se domenila, da vam
jo prepusti vsaj do prvega obha-
jila, pa tudi to je odklonil. Naro-
čil mi je vam povedati, pod ka-
terimi pogoji se smeta vrniti. On
zahteva, da prekličate vse točke,
ter izjavite, da je sedanjí vaš za-
kon popolno veljaven, ter da mi
slovesno obljubite, nikoli več iz-
pregovoriti o cerkveni poroki."
"Tako maloverdno pa nisem,
oče častiti", vsklikne Gabrielle,
"tega jaz nikoli obljubim! Rajši
se ne vrnem... Rešila se bom..."
Odpotovala bom s hčerjo v tuji-
no pod izmišljenim imenom. Vse
to rajši, nego da bi zatajila svo-
jo vero in zopet žalila Boga, ki
me je že tako kaznoval. Ah, gre-
šila sem in težka je roka Gospo-
dova!"

"Kmalu vam bo ložja", reče
duhoven. "Zaupajte! Omenil sem
vam teh Albertovih pogojev, da
sem vam pokazal, kako prav sem
imel, ko sem se bal posledice va-
šega nepremišljenega bega z do-
ma. A vsega vam še nisem pove-
dal. Govorila sva tudi o hčerki
dvakrat. Vdrugo mi je bilo brez-
težave pregovoriti Alberta, da je
ponovil svojo obljubo, da dovoli
versko vzgojo, če stvari ostanejo
kakor so bile — to so njegove
lastne besede — to je, če se vi
vrne." —

"Da", reče ona, "tukaj misli,
da me ima. Grozovit naklep, mi-
slila sem, da on kaj takega ni
zmožen..."
"Ne sodite ga preostro", od-
govori P. Euvrard. "On tega ne
zasluži. Mogoče sem ga poslušal,
mnogo opazoval. To je mož, ki
živi po svojem prepričanju in do-
bri veri. On hoče, da se vrne
k njemu nazaj, ker vas ljubi in
ker je prepričan, da ste vi njego-
va zakonita žena. Vpovešale bode
versko vzgojo vaše hčerke, ker
je to obljubil. Zagotovim vam, da
to stori popolno odkrito. Kar se
tiče njegovih nazorov glede cer-
kve, on živi, kakor pravimo, v
nepremagljivi nevednosti, in si-
cer tem globlji, čim bolj je iz-
obražen v nedosledni vednosti, ki
je ena izmed velikih slabosti se-
danjega veka. Glede vere živi v
predsodkih, katere ima za znan-
stvene nazore, a jih ni nikoli
znanstveno preskusil. Ali jih bo
kedaj? Jaz upam. Zato pa treba,
da vidi poleg sebe krščanske kre-
posti. On bi jih bil videl in vi bi
bili dosegli od njega vse, kar vam
danes krati, ko bi ga ne bili ho-
teli vzeti pred dvanajstimi leti.
Ker vas je zelo rad imel, kaj bi
bil mislil, videč, da ste ostali
zvesti soprogu zaničevani in za-
puščeni; da je vam zakrament
res sveta, nedotakljiva stvar; ko
bi bil videl, kako se razvijajo va-
še kreposti v zatajevanju in ve-
ri? Spoznal bi bil, kar ste vi spo-
znali v pobožnosti svoje hčere, da

je tu neka nadnaravna sila. Toda
krivda je tu in se ne dá odpra-
viti. Vam je znan nauk in vendar
ga pri njem ne morete uporabiti.
To je najhujša poskušnja za vas.
Rekel sem že nedavno, da se člo-
vek ne more tako hitro ločiti od
vklajenega pota. Na takem potu
na njo kakor v ječi tudi sedaj,
ko vas napolnjuje z grozo in ko
ste skusili tako žalostne njene
posledice na sebi, okoli sebe, na
svojem sinu, na razmerah njego-
vih z očmom, na žalostni zvezi,
ki jo hoče skleniti, v razmerju, v
kakršnem živite sama s seboj, s
sinom in M. Darrasom. Da vam
odreka cerkveno poroko, to je
zadnja posledica... Toda kaj je
storiti?" reče duhoven ves zami-
šljen. "Da, kaj storiti? To je go-
tovo: vi niste poročeni s tem člo-
vekom... Na drugi strani se pa
gre za blagor hčerke in po hčeri
morebiti tudi za blagor očeta. Če
se ne vrne, ni nobenega govora
več o verski vzgoji dekletov in
tudi oče bo še bolj zagrižen proti
cerkvi. In vi, če se vrne, to je
jaka vas čaka, ječa prav goto-
vo!"

In zopet obmolne duhoven in
ubogi ženi se je zdela, da molči
celo večnost; gledala je potrta,
kako se je borila njena usoda z
vestjo svetnika in učenjaka.

Napoved reče duhoven: "Vi
se lahko še danes vrnete s hčer-
ko. Seveda ne smete po nobeni
ceni zatajiti, kar je zahteval M.
Darras kot pogoj, da se smete
vrniti, po nobeni ceni... On vas
zagleda, vi mu rečete: "Glej, tu
sem ti pripeljala otroka in z njim
sem se vrnila tudi jaz, toda svo-
je vere zatajiti ne morem. Ako
to zahtevaš od mene, tedaj mo-
ram zopet proč..." In če on to
zahteva, tedaj se morate poslo-
viti... Ako pa tega ne zahteva,
ako bo bolj ginjen nego prevez-
ten, ko vas zagleda, in ako te
točke ne zahteva, tedaj ste upra-
vičeni upati, da seasoma umakne
tudi druge pogoje... Ker rekel
sem vam, da po moji misli živi
on tako, kakor misli, da je prav.
To je načelo, ki omogoči kako iz-
premembo. Spoznal bo tri stvari:
Najprej prične v svojih britko-
sti računati s tem, da je vaša
vera resnična, utemeljena in
iskrena; drugič, da vi zaradi ver-
ske vzgoje svoje hčerke daruje-
te najhujšo žrtve, in da je vez
med vama edino ta; tretjič, da ni
med vama sreče, dokler bosta no-
sila na duši to težo očitkov ve-
sti... Ko spozna te tri stvari, ve-
daj se v njegovi duši gotovo kaj
spremeni. Jaz pa", pripomni in
pokaze na svoj križ, "jaz pa bo-
dem molil, da vse drugo poskrbi
dobri Bog!"

Nekaj ur pozneje je šel Albert
Darras iz svoje pisarne v Grand
Comptoir, kjer ga je razjedal
grozen nemir celo popoldne, ter
je prišel pred svojo hišo. Sreč
mu je udarjalo z neizmerno silo,
ko se mu je zdela, da za zastrne-
nim oknom male dvorane v pr-
vem nadstropju čaka nanj neka
njemu predobro znana podoba.
Gabrielle je bila, ki je tako ne-
strpno čakala nanj, da je ome-
dela, ko je začela njegov korak
in mu hotela iti naproti. Ko jo
tako zagleda na fotelju, vso ble-
de, s trudnimi očmi, vpadlimi li-
ci, ko opazi na senih srebrne ni-
ti, kjer so se pred štirinajstimi
dnevi svetili še zlato-rjavaj lasje,
prevzel je neskončno sočutje
vso njegovo dušo. Gabrielle je
zašepetala:

"P. Euvrard mi je naznanil
tvoje pogoje..."
"Moje pogoje..." prekinje
jo Albert. "Sedaj ni več nobenih
pogojev. Sedaj ni več drugega,
kakor ti, ki si tukaj, ki te ljubim,
ki sem te zopet našel in ki ne
pustim, da bi mi še kedaj od-
šla..."

In objel jo je v svoje naročje,
prišel jo je za njene vroče medle
roke, poljubljaj jih je in jo pri-
tisnil na svoje srce. Ona pa ga je
gledala neskončno otožno, a ven-
dar se je iz tega pogleda utrnila
kaka iskra upanja. Skušnja, ka-
terjo je čustljivi duhoven o-
menil, dasi je ni upal nasvetovati,
se ji je posrečila. Njeno trpl-
jenje je v eni točki zmagnalo nad
Albertovim ponosom. Ali se bode
posrečilo tudi drugo delo, o ka-
terem je omenil oratorian, da je
mogoče? Gabrielle je živela v na-
di, da se to zgodi, in zato je de-
jala možu:

"Dvigni se in objemi svojo
hčer, prijatelj!"
Tako je med njima in sebe po-
stavila dete, zaradi katerega se
je vrnila. Njena pobožnost, kate-
ro je branila s takimi žrtvami, ji
morda kedaj oskrbi pravo poro-

ko, po kateri je tako iskreno hre-
penela. Toda kedaj?... In ako
tudi kedaj Albert v tej točki od-
jenja iz sočutja, kar je prav ver-
jetno, ali bo mogel to sebi odpu-
stiti? Ali ne bi trpel na svoji če-
sti nasproti njej, ker bi se s tem
izneveril svojem najsvetejšemu
prepričanju? Ali je kak izhod iz
zagate, kamor ju je privedla po-
roka po razporoki?... In čuteč
se jenočje te razporoke — kakor
je pomenljivo dejal duhoven —
proklinjala je mati Lucienova in
Jeannina to zločestno postavo,
kateri se je slabotna ženska uda-
la v skušnjavi, ki uničuje dru-
žinsko in versko življenje, to po-
stavo anarhije in nereda, ki ji je
obetala svobodo in srečo, ki pa
ji je, kakor tudi že toliko dru-
gim, donesla le sužnost in bedo!

Iz delavskega sveta.

Jetika vzrok odpustitve.

Mizarski pomočnik je vstopil
pri nekem mojstru v Avstriji v
delo, pa je bil po 14. dneih opu-
ščen iz dela brez odpovednega
roka, vsled česar je zahteval od-
škodnino za 14dnevni odpovedni
rok. Mojster pa ni smatral odpove-
di za brezvzročno, ker je bil
delavec bolan na pljučni tuberku-
lozi, torej bolezni, ki vzbuja
deloma odpor in tudi strah pred
okuženjem, deloma pa ima tudi
za posledico "nesposobnost" za
dogovorjeno delo. Nadalje je
mojster izjavil, da je dovolil de-
lavcu, ko je zahteval 14dnevno
odpoved, da sme delati tekom 14-
dnevnega odpovednega roka, kar
je pa delavec odklonil. Obrtno
sodišče je ugodilo delavčevi za-
hlevi. V utemeljitvi pravi sodi-
šče: Pri rešitvi vprašanja, ali so
podani zakoniti vzroki za odpu-
stitev po § 282 odst. b) in h) o-
brt. reda, je sodišče razsodilo, da
bolezen, o kateri tu gre, ni toliko
napredovala v tožitelju in še ni
dosegla takega štadija, da bi
vzbujala strah, za kakršno bole-
zen je treba smatrati le ono z
manjšimi znaki. Ki vzbujajo od-
por in ki je spojena z veliko ne-
varnostjo okuženja. Ta bolezen
ima sicer v danem slučaju za po-
sledico zmanjšanje delavne si-
le, ne pa "nesposobnosti za delo".
V ostalem ne more bolezen v
splošnem povzročiti nesposobno-
sti v smislu § 82 odst. h) obrt.
reda, kajti § 82 odst. h) obrt.
reda se bavi o slučaju nesposobno-
sti za delo, povzročeno po neza-
dolženi bolezni. Taka bolezen je
vzrok za takojšnji odpust šele te-
daj, ako traja dalje ne go štiri
tedne. Ni se tudi mogoče ozirati
na ugovor, da je delavec sam od-
klonil priznani mu odpovedni mu-
rok, ker mu je mojster ponudil
to šele po odpustitvi, ko mu je
bila že izročena delavska knjižica,
torej v času, ko je delavno
razmerje že popolnoma prenehalo
in je bilo od delavca odvisno, ali
hoče sprejeti ponudbo ali ne.

Zadružne elektrarne.

Zadružna zveza za prusko po-
krajino Saksosko in Hale ima
poseben elektrotehnični oddelek,
ki vodi vse delo za ustanavljanje
zadružnih elektrarn. Do danes
posluje že 10 takih podjetij, na-
daljnih 10 načrtov je pripravljen.
Vse te elektrarne oskrbujejo
okoli 1590 krajev z električnim
tokom.

Univerzalni jezik Esperanto na-
preduje.

Na Nemškem šteje 192 skupin
s 6000 družstveniki; na Angle-
škem 130 z okoli 5000; na Fran-
coskem 240 skupin s 10,000 dru-
štveniki.

Ta krasna ura le \$3.75.
Prava ameriška ura, s najfinim ameriškim
kristalnim steklom, 24 zlatih pravilnih pokrovov,
remonturer jam. JAM. ENA 20 LET. Poslujemo jo
C. O. D. 32.75 in ekspresne stroške, s dovoljenjem
da je BREZPLAČNO preloži. Če ne spoznate
vredno vrnite naše stroške. MI VZAMEMO VSO
ODGOVORNOST, CE POSLJETE V NAPREJ \$3.75. Dano
fini ura in poslije s priporočeno pošto. ENO
URO ZASTONI, CE KUPITE 6 ur za \$22.00. Možko
ali šemko uro. Lepa vertikalna ZASTONI v vsako uro.
PETERS & CO. Dept. 6. CHICAGO, ILL.

OGLAS.

Pred par dnevi smo prejeli neko
denarno pošiljatev za izplačati
Janezu Udovič, stanujočem 1243
E. ? St. N. E. Cleveland, O. Ker
nam torej manjka v naslovu ce-
sta, na kateri dotičnik stanuje,
prosim, da nam takoj naznani
natančen naslov, da se mu zamore
denar nakazati.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

Za Združene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: MARTIN GERMAN, Box 687, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRIC, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIC, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAČ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 60 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL ORREGAR, R. R. No. 1, Weir City, Kans.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopis naj se pošilja I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v Forest
City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

MOHORJEVE KNJIGE

POZOR, GOZDARJI!

so nam pošle in jih nimamo več v
zalogi. Toliko v vednost onim, ki
bi se morda še hoteli naročiti na-
nje. — Slovenie Publ. Co., 82 Cort-
landt St., New York, N. Y.

Rad bi zvedel za naslov JOSIPA
PRIMOŽIČ. Pred dvema leti
se je nahajal v Richwood, W.
Va., od tedaj ni več glasu o
njem. Rojake prosim, ako ke-
do ve za njega, naj mi blago-
voli naznaniti njegov naslov,
za kar mu bom hvaležen. —
John Primožič, Box 812, Rich-
wood, W. Va. (19-22-12)

NAZNANILO.

Slovenec, izvanredna prilika na
slovenskem kegljišču. Trije fini
dobitki in sicer dobi prvega, to je
diamantno iglo, oni, ki bode naj-
več kegljev podrl pri trikratnem
kegljanju v polno; drugi dobi zla-
to verzič in tretji dobi to, to je
ena steklena importirana bri-
njaveca ali slivovke, dobi pa oni,
ki napravi največ skor pri igri.
Prične se kegljati dne 8. decem-
bra in trpi do novega leta. Cena
za igro je 10 centov.

Vabijo se vsi Slovenci in Hr-
vatje.

AVELIN GECAN,

5167 Buttlar St., Pittsburg, Pa.

Sedaj je pravi čas,

NA ČEM BOLEHATE?

Morda radi želodca? Srca? Ledice? Jeter? Krvi ali nervoznosti? Ali trpite glavobolom? Katarom? Reumatizmom? Ali je morda kaka bolezen na koži ali temenu? Ne ozirajte se na to, če potrebujete pomoč sedaj ali pozneje, mi vas hočemo opozoriti na resnico, da so

SEVEROVE ZDRAVILA

prava in s časom preizkušena zdravila. So previdno pripravljena in namenjena, da pomagajo pri zdravljenju raznih človeških bolezni.

VSako ZDRAVILO JE POSEBEJ PRIPRAVLJENO ZA POSAMEZNO BOLEZEN.

Vsaka snov je preizkušena in vsaka sestava narejena je znanstvenim potom pod nadzorstvom izkušenih farmacevtov v enem najmodernejših laboratorij na svetu

Mi imamo zdravilo za vašo bolezen? Ktera je ta?

Severov balzam za pljuča zavstavlja kašelj, donaša pomoč v boleznih: bronchitis, davici, hripavosti in drugih boleznih pljuč in grla. 25 in-50c.
Severa's Balsam for Lungs.

Severovo zdravilo za obisti in jetra popravlja nered v obistih, jetrih in vodnih organih; ozdravi bolezen v križu, ki je nastala vsled bolnih obisti. 50c. in \$1.00.
Severa's Kidney and Liver Remedy

Severovo Gothardsko olje je obče mazilo za olajšanje raznih bolečin, ran, izviniten, opeklin, krčev, hromost, reumatizma in nevralgije 50c.
Severa's Gothard Oil

Severov antiseptol rabi se za izpiranje ust, za grgrati, za injekcijsko vbrizgavanje pri zdravljenju katarnih bolezni in izmetavanja. 25c.
Severa's Antiseptol

Severov življenski balzam priporoča se kakor vspešne zdravilo proti neprebavnosti, zaprtiji, slabem prebavanju, žolčnici in boleznih v jetrah. 75c.
Severa's Balsam of Life

Severovo zdravilo za reumatizem zatve v korenini reumatične bolezni s tem, da jih odžene in spremeni v vodno kislino; olajša reumatične bolečine. \$1.00.
Severa's Rheumatic Remedy

Severove kroglice proti glavobolu in nevralgiji pomaga v vsakršnem glavobolu, naredi čisto glavo in bistri misel in provzroči željeno olajšavo. 25c.
Severa's Wafers for Headache and Neuralgia

Severov nervoton je tonika in zdravilo za bolezne, slabe in vznemirjene živce. Popravlja nervoznost, povzroči dobro spanje in okrepiča slabe živce. \$1.00.
Severa's Nervoton

Severovo kožno zdravilno milo je čisto, fino in antiseptično, najbolje za kožo odraslih in otrok pri zdravih in bolnih. Za toaletno, kopelj ali šamponiranje. 25c.
Severa's Medicated Skin Soap

Severova grenčica za želodec povrača tek, popravlja neprebavo, ter je prava tonika za slabe, stare osebe, kakor tudi za one, ki jo vporabljajo. \$1.00.
Severa's Stomach Bitters

"Gospodje: Moram vsem naznaniti, da Severova zdravila so v resnici dobra in zanesljiva pri katerih sem se tudi sam prepiral. Želel bi, da bi se vsaki Slovenci rojak obrnil na trdiko W. F. Severa Co. in tudi dolžnost bi bila ta, kjer pri njih je najboljšo in zanesljivo vsak postrežen.

Johan Plahter, box 227 Nokomis, Ill.

Severove zdravila prodajajo povsod v lekarnah in v trgovinah s zdravili. Zahtevajte le Severove in ne vzemite drugih. Knjižice z navodili za zdravljenje so tiskane v vašem jeziku.

Zdravniški nasvet daje se brezplačno.

"Zahvalim se vam, ko ste mi poslali dobre zdravila. Moja žena je popolnoma ozdravila. Hvala vam. Z veseljem bodem vas in vaša zdravila priporočal med Slovenci v Ameriki."

Jos. Kaker, box 10, Dietz, Wyo.

ZAHTEVAJTE OD VAŠEGA LEKARNARJA ALI TRGOVCA, DA VAM DA EN IZTIS SEVEROVEGA KOLEDARJA ZA LETO 1912. Ako ga ne morete dobiti, pišite na:

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Ia.

"Maj 19."

Božična slika.

V poznem jesenskem času, ko je že odpadalo listje z dreves, se je vrnil Anton Andrejič v mesto in se je nastanil pri svoji stari gospodinji, kakor vsako leto. Bilo mu je dvainštirideset let in ni bil niti star niti mlad; las res ni mel več mnogo, toda o popolni pleši se ni moglo govoriti; njegovo lice je izgledalo nekako mladostno, celo rdečica je bila na njem, ampak gube na obrazu so govorile, da lice ni več mlado. Anton Andrejič je mislil sam sebi, da se ni nič izpremenilo, v resnici pa se je mnogo spremenilo, spremenil se je na zunanje on in tudi svet okoli njega. Samo na zunanje, kajti v svoji notranjosti se ni izpremenil Anton Andrejič, kakor se v bistvu ni izpremenil svet. In ko se človek ne izpremeni na notranje, se mu zdi, da se ne izpremeni niti na zunanje. Tako je mislil Anton Andrejič: vedno ostane človek otrok, tudi če je že star, in ravno to, kar v njem ostane otročjega, je vedno in vedno najlepše.

Sanje so v človeku, ki nikdar ne preidejo in postane pusto na svetu, če las zapuste za hip, ker ravno sanje so krasne, ne morda zato, ker so neresnične, ampak zato, ker bi bile lahko tudi resnične. Tiha sreča je v njih, znana samo onim, ki sanjajo. Tako je mislil Anton Andrejič in je sanjal. Vsebine njegovih sanj pa je bila sledeča.

Pred dvajsetimi leti se je Anton Andrejič zaljubil na plesu v mestu in od takrat je ljubil. Lujiza ji je bilo ime, bila je iz ugle dne bogate rodbine, krasna je bila in vabljiva kakor je o nji sanjal Anton celo svojo mladost. Tudi on ji je ugajal: gledala ga je s prijaznimi pogledi in se je sladko smejala njegovim hrepencečim očem. Takrat Anton Andrejič ni več dvomil, da ljubi iz celega srca in da je našel ženo, ki je o nji sanjal celo mladost. Takoj drugo jutro je napisal krasno pismo, v katerem je Lujizi razodel vso svojo ljubezen. Opisoval je njeno

mamljivost in je govoril o opojnosti ljubezni, ki je napolnila njegovo srce. Čez dva dni je prejel odgovor, v katerem mu je tudi gospodinja priznavala svojo ljubezen.

Krasna je bila ona zima, polna sanj in ljubezni, čista, bela kakor bajka. Krasni časi so se začeli, v njih so bežali dnevi, meseci, leta polna sanj in ljubezni, polna nad in sreče.

Čez štiri leta pa se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Anton je prejel pismo, v katerem mu je Lujiza naznanjala, da je konče ljubezni sreče in sanj, ker zahtevajo jo razmere življenja velikih žrtev — in prava ljubezen se žrtev ne boji. Zato naj je ne išče več, ne s pismi, ne drugace; kadar ji bo mogoče, mu bo sporočila po časopisu pod naslovom "Maj 19" kdaj in kje se vidita.

Nič ni rekel Anton Andrejič, nič ni sodil. Uničena je bila sreča, ljubezen, mladost. Edino sanje so ostale: spomin na preteklost, na da na bodočnost: nekoč bo stalo v časopisu "Maj 19" in takrat bo jasno vse. Vrnila se bo, kakor se vračajo vsi, ki ljubijo. Anton Andrejič je odšel domov in začel se je čas velikih sanj in velikih nad.

Od takrat se je vračal Anton Andrejič, ki je sicer bival na deželi, vsako jesen v mesto in je iskal po ulici znanih obrazov, posedal je po drevoredih in čital časopise. Na božič na se je vrnil domov. Ravno na božič, kajti o božiču so bile sanje najkrajše.

Tako je prišel tudi zdaj v mesto; iskal je znanih obrazov po ulici, posedal je po drevoredih in čital časopise.

Prešla je jesen, zapadel je sneg, bližal se je božič. Oj, kolikokrat se je to zgodilo, vsako leto je bilo tako — jesen je prešla, zapadel je sneg, bližal se je božič. Nič se ni izpremenilo, samo svet okoli se je izpremenil, samo na zunanje. In tako je bilo sedaj.

Ozrl se je Anton Andrejič in jo je spoznal. Ves je zatrepetal, ko je

stopala mimo tako lepa, ponosna. Tudi ona se je ozrla nanj. Anton Andrejič je že posegel po kloku, hotel je vstati, toda gospa je poklicala otroka in je mirno nadaljevala svojo pot. Nasproti ji je prišel mlad gospod, pozdravil jo je prijazno in se ji pridružil. Odšla sta dalje po drevoredu.

"Morda sem se zmotil", je govoril Anton Andrejič in je vstal. Čuden nemir je napolnil njegovo srce.

Čudni dnevi so se začeli, kakor da se je spremenil svet. Anton Andrejič je hodil po ulicah, posedal po drevoredih in čital časopise. Tu je stalo nekoč: "Maj 19..." Zatrepetali so prsti, zasolile so se oči, vsa duša je zahrepenela. "Čakam vas na sveti večer v drevoredu", je čital zopet in zopet in je komaj verjel lastnim očem.

"Na sveti večer," je ponavljal in je stiskal na prsa časopis, ki je naznanjal veselo novico.

Težko je povedati, kako je bilo z Antonom Andrejičem onih par dni; sam ni vedel kako je ž njim.

Na sveti večer je bil zgodaj v drevoredu; večer je bil lep, nekoliko meglen, hladen; parke okoli drevoreda je pokrival sneg, pod nebo so plaval tanki oblaki, nad katerimi so se svetile zvezde. Iz mesta so se oglašali zvonovi in tudi od tam s polj iz okolice so se glasili. Drevored je bil skoraj prazen, kajti kdo bi hodil na sveti večer po drevoredih? Mlad par je v temnem objemu hotel tu in tam proti mestu. Tam po mestu po ulicah so hiteli ljudje, eni domov, drugi k prijateljem, drugi v cerkve... "A jaz stojim in čakam," je govoril sam sebi Anton Andrejič. "Kje naj obhajam sveti večer; ne doma v samotni, ne pri svoji gospodinji, ne pri prijateljih, tu, tu v drevoredu..."

In je čakal. Čudno se mu je zdelo, da si je izvolila ta večer za svidenje. Kako bo zapustila družino, moža! Ali je mogoče? Ir vendar bi bilo krasno, tako krasno, kakor sanje... Večer je potekal počasi. Zvonovi so že zdavnaj utihnili, komaj odmevi so se slišali iz daljav. Tam nekje na deželi kakor da še vedno zvone. Mesto pa je mirno, le za razsvetljenimi okni je veselo življenje. Ura se je

oglašala zdaj pri tej, zdaj pri oni cerkvi, počasi, z resnimi glasovi. Nič.

Čimdalje bolj prazno je postajalo okoli drevoreda, le luči po vilah okoli parka so svetile enakomerno, kakor da oznanjajo božič praznik v noč. Hladno je postajalo bolj in bolj.

Anton Andrejič je stopal po drevoredu, po parku. "Nič," je govoril samemu sebi in težka misel je padala na srce. Megla okoli, kakor da je postala svinčeno težka, kakor da bi se moralo v nji zadušiti celo mesto. Odmevi so utihnili, zvezde so se poskrile za oblake.

Pač. Tam v parku se je pojavila ženska postava. Počasi je stopala po stezah, po sencah. Anton Andrejič je nameril k nji svojo pot.

Postala je v senci velike smreke in je gledala boječe okoli sebe. Ko se ji je približal Anton Andrejič, je skoraj hotela oditi naprej, vendar se je zopet ustavila.

Anton Andrejič se ji je približal. Preko obraza je imela gost, pajčolan, tako da je bilo težko videti njen obraz. Zato je Anton Andrejič obstal in si ni upal dalje. "Mogla bi biti prevara," si je mislil "lahko se je izpremenila, da bi je kdo ne spoznal. Jaz pa se nisem izpremenil in me lahko spozna."

Šel je do nje in se ozrl. Tudi ona se je ozrla. "Ali naj jo nagovorim, ali ne," si je mislil Anton Andrejič in je hotel iti svojo pot, kajti kolena so se sibil.

"Mogoče je celo poulična ženska," je pomislil Anton Andrejič in mu je bilo neprijetno. Zmajal je z glavo in je odšel. Ko se je čez nekaj časa ozrl, je videl, da ona stoji na svojem mestu in gleda za njim. Zato se je obrnil in se vrnil naravnost k nji. Počakala ga je na svojem mestu, ko se ji je približal. Pozdravil jo je in je jo zdravil s trepetajočim glasom...

Približala se je in mu je podala roko.

Toda ko je Anton Andrejič natančneje pogledal, je videl, da govori s tujo žensko.

"Oprostite," je rekel, "po pomoti se je zgodilo."

"Da, tudi jaz vidim, da ni prav, oprostite!" je rekla ona. Ali ste tudi vi čakali?"

"Da, cel večer sem ga čakala". Anton Andrejič je molčal in je gledal žensko v obraz: upadla so bila njena lica, oči so se živo svetile, nekaj boječega je bilo v njenem vedenju.

"Ali ste vi pisali v časopis?" je vprašal Anton Andrejič.

"Da, jaz sem pisala."

"In zakaj ste rabili ravno šifro 'Maj 19'?"

"Dogovorjena sva bila tako!"

"Zakaj?"

"Tega vam ne morem takoj povedati. To je cela povest."

Odšla sta nekaj korakov naprej in Anton Andrejič ni vedel, kaj naj stori, ali naj odide, ali naj ostane. "Lahko bi se zgodilo, da pride ona med tem," si je mislil.

"In kaj bi si mislila, ko bi me dobila z drugo žensko. Kdo ve kaka ženska je to, ki z njo govorim."

Vendar ga je zanimalo, zakaj je pisala ta ženska pod šifro "Maj 19", zato je ostal ž njo. Tudi ona, kakor se mu je zdelo, želi ostati z njim.

"Mene zelo zanima ta povest," je rekel Anton Andrejič, "ker sem tudi jaz čakal na povabilo pod tem naslovom."

"Meni je zelo hladno," je rekla ona, "pojditre hitreje."

"Tudi mene zebe," je rekel Anton Andrejič in je pospešil korake.

"Vidite," je začela ženska, "nič posebnega ni, kar vam bom povedala. Nekoč sem ljubila, kakor ljubi sto in tiso ljudi. Vi si morda pišete po časopisih za kratek čas, za mene pa je bil oni dan velikega pomena, ker sem ga čakala že nekaj let. S tem dnem se je poslovil od mene človek, ki sem ga ljubila. In čakala sem ga od takrat. Sedaj je poročen z drugo... Toda obljubil mi je, da se vidiva ob priliki, ko ga povabim. Šele sedaj sem izvedela o njem in sem ga povabila. Vidite, na sveti večer si vsak želi imeti blizu sebe o ne, ki jih ljubi. Zato sem čakala cel večer. Tako lepo je bilo sanjati in čakati, toda zdi se mi, da je pozabil in da ga ne bo več. Ne vem, čemu vam to pipovedujem, ampak vi ste edini človek, ki sem ga srečala. Oprostite, da sem vas zmotila."

"Prosim, prosim," je rekel An-

ton Andrejič, ki se mu je sree čim dalje bolj tajalo v nenavadnih občutkih. Hotelo se mu je, da bi ji tudi on povedal svojo povest, ki je bila tako podobna njeni. Toda Anton ni bil človek, ki bi bil govoril sam o sebi. Nikomur ni pravil nikdar o tem, kako je z njim. Kaj bi drugi z njegovimi skrivnostmi? Morda bi mu celo privoščili in se smejali. Tako je vse vedel sam in je sanjal sam. Toda tej ženski bi povedal...

"Zares zanimiva povest" je začel, ko je ona utihnila, "nenavadne stvari se dogode. Kdo bi si mislil, da so taki ljudje na svetu. Res, zvestobe je malo. In kaj ste vi sedaj?"

"Jaz, hm, to, kar postane velika večina, ki so zapuščene..."

Ali se vam ne zdi, da je hladno?"

"Res je hladno."

"Jaz mislim, da ne velja čakati naprej. Ali mislite, da pride vaša gotovo?"

Anton Andrejič je pogledal ženski v obraz. "Čemu to vprašujete?"

"Škoda je stati sedaj tu v mrazu. Videla sva dovolj svete noči, čutila sva jo dovolj. Lako greva k meni domov in se tam pogovariva..."

"To je poulična," je pomislil Anton in se je skoraj hotel razjeziti.

"Nič slabega ne mislite," je rekla ona, kakor da je uganila njegove misli. "Mi smo vsi tako: hodimo po mrazu namesto da bi sedeli pri gorkih pečeh. Sanjamo o tem, kar drugi uživajo in zraven umiramo. Iščeemo to, kar smo izgubili, namesto da bi vzeli to, kar najdemo. Vi postanete stari samci, me izgubljene ženske. Na sveti večer se nam zahoče ljubezni in gremo po njo v mrlo noč in jo iščeemo v mrzli noči, ko drugim svetijo tople lučice po sobah, gledajo na nas mrzle zvezde..." Zasmejala se je s čudnim smehom.

"Čemu je prišla motot ta ženska moje sanje?" je pomislil Anton Andrejič in je pospešil korak. "Torej vi nečete, da bi skupaj praznovala sveti večer?" je rekla ona.

"Ne, ne, ne," je rekel Anton. Stopal je svojo pot naprej. Ona je obstala in je gledala za njim.

Ko se je Anton ozrl, je stala še vedno na istem mestu, kakor da premišlja, kaj naj stori.

Anton Andrejič pa je šel v svetlo noč, meglena je bila, pusta, nekako prazna, brez glasov, kakor mrtva. Kakor da so v nji umrle velike sanje, kajti umrla je v njem vera, da se vrne to, kar je imel prinešti "Maj 19..."

Zato je kakor izgubljen stopal naprej po drevoredih in parkih, po polju do gozdov in je tam izgubil v gluho noč.

V drevoredu pa so našli zjutraj na pol zmrznjeno žensko.

MODERNI ROBINZONI.

Petnajst hamburških mornarjev je doživelo pravo Robinzono-vo nesrečo. Bili so to mornarji jadrnice "Thekle", ki se jim je v viharni noči poškodovala v južni Ameriki. Mornarji so morali prečuti noč na jadrni, ker je voda udrila v vse ladjine prostore. Ko je nastal dan, so dognali, da so se ponesrečili pol milje daleč od nekega otoka. Potom dveh splavov so se nameravali rešiti. Naložili so sod ruma, nekaj zabojev živil in najpotrebnejše obleke. En splav je začel v prehud tok in se je potopil. Izmed sedmih mornarjev se je rešil le eden s plavanjem. Dospevši na otok, so preiskali, če se ne nahaja morda kaka naselbina na njem. Toda otok je bil neobljuden. Preživljali so se s polži in školjkami. Nekega dne so ulovili mroža in se z njegovim mesom hranili več dni. Čez nekaj dni so s veseljem opazili, da donša morski tok hrano in druge stvari z razbite jadrnice proti otoku. Sedaj je bilo njih glavno opravilo loviti po morju stvari, ki so prišle v bližino. Konečno so nekega dne opazili, da pluje v bližini tuja ladja. S pomočjo raznih signalov so jo priklicali na pomoč. Bil je to hamburški parnik "Isebek", ki je del moštva takoj rešil. Po drugi del pa je prišel nek argentinski parnik, ki je bil o nesreči obveščen v Autofo-gasti po "Isebeku". Jadrnica "Thekla" je popolnoma uničena.

BOŽIĆ.

(Nadaljevanje 1. strani.)

leto. O, to bi bilo tako lepo, in ko se zurači, bi zapeli:

"Sveta noč,
blazna noč...
Vse že spi —
je polnoč..."

le to bi bilo lepo!"

Ana jo je poslušala molče in sree ji je bilo nemarno, kot se nikoli. Kolikrat je pela doma ob jaslicah z družino to pesem, a danes ne more niti lastni hčeri izpolniti te želje, ko ve, da ostane spomin na ta večer v človeškem sreću večno. Kolikrat se bo Fanika spomnila, da nista praznovali z materjo nikakega svetega večera, da nista imeli niti ješči, niti drv, da bi si zakurili mrzlo stanovanje.

"Fanika, vse napravim..." je vzdihnila po dolgem molku in je poljubila v lice.

In vzruvala se je nenadoma in tako resen in zamišljen je bil njen pogled, da se je Fanika ni upala več prositi. Nekaj časa je gledala, tako proti oknu, potem pa se je nasmehljala, kakor je Fanika že dolgo ni videla, in se zopet sklonila nad njo.

"Vse napravim, Fanika! Sveti večer je in tako mora biti, da bova saj nocoj srečni in veseli. Jaslice napravim in prav vse tako, kakor imaš rada ti, in sladčice ti prinesem in rožinovo pogačo."

Fanika se je nasmehljala in je objela mater z miznimi ročicami.

"Oh, to bo lepo, mama!"

Še nekaj časa je stonela Ana pri hčeri in videlo se je, da preumisljuje nekaj težkega, a ko je Fanika zopet opomnila, da je čas, se je dvignila.

"Z Bogom in pridna bodi! Ko se vrnem, ti prinesem vse, kar si želela."

Na ulicah je bilo vedno več ljudi, hoteli so vsakrize in Ani je bilo hudo že ob pogledu na te srečne in zadovoljne obraze. Pred vrati je nekoliko postala, kakor da se še vedno ne more odločiti, a naposled je zbežala po ulici in se ni ozrla nikamor. Zdelo se ji je, da so obrzi vsi prti vanjo in ji berejo mimoidoči kar iz oči ono grozno misel, ki ji bo rešiteljica iz teh muk... Ko je dospela vsa zasopla do visoke hiše, v kateri je brivski salon, je zopet obstala in se zagledala v tla.

Skoraj se je hotela obrniti in oditi, a zopet se je spomnila Fanike, morza in gladi, in hitro, kakor v strahu, da bi se ne skesala — je pritisnila na kljuko in vstopila.

Zelo se je začudil brivec, ko mu je Ana razodela svojo željo.

"Ali jih ni škoda? Pomislite!"

"Mož Bog!" je zavzdihnila, ker drugega ni vedela — kaj nam razodele svoje težave temu tujemu človeku.

"No, kakor hočete, jaz jih kupim za dvajset kron."

In Ana je priključila.

Ko se je dotaknil s škarjami tilnika, jo je zabelo po vsem telesu, toda stisnila je zobe, da ni kričnila, in trenotek potem je bila brez — las.

Ali božični večer sta praznovali s Faniko veselo.

ALI JE ZAVZETJE TRIPOLISA

PO ITALIJI KORISTNO ZA

KRŠČANSTVO.

Tozadevno piše "Germania" sledi: "S strogo katoliškega stališča se ne more pozdravljati spremembe v političnem oziru v Cirenaiki in Tripolisu. Vlada v Carigradu ni katoličnom delala nikdar ovir, kadar se je šlo za ustanovitve katoliške šole, cerkve, samostana ali kaj drugega. Vsed tega so tudi v Tripolisu šole in druge ustanove, ki so jih vodili katoliški duhovniki, zelo uspevale. Šole so obiskovali otroci iz vseh stanov. Celo Arabci niso delali izjem. Prezirali so turške in posvetne francoske in laške šole in raje pošiljali svoje otroke v katoliške. V mnogih deželah jutrove dežele je preprič med katoliškimi in protestantskimi šolami. V Tripolisu za to ni povoda. Vpliv prostozidarjev v Carigradu se ni toliko narasel, da bi bil v škodo katoličnom. V Italiji pa imajo toliko upliva, da bodo, čeprav šele čez nekaj časa, ovirali vsako katoliško gibanje v Tripolisu. In zato se ukupna Tripolisa s katoliškega stališča ne more pozdravljati."

"Samo še enkrat...!"

Še stoji, ali bolj visi, leseni krov v Stranski vasi, kjer je nedavno živel stari Doljan. Kdorkoli izmed vaščanov ali okoličanov gre mimo Doljančeve kočice, se nehote spomni sivega samotarja; zakaj spomin na dobre duše dolgo ne zatoné.

Doljan je v davni dobi svojih očetovskih skrbi dobil in vzgojil troje otrok. Strah božji jih je spremljal kamor so šli. Vsi so polagoma odšli iz Doljančeve kočice, ali tiha zadovoljnost jih je našla in je ostala z njimi. Najstarejši, Cene, si je ustanovil v daljnem Trgu majhno trgovino s poljskimi pridelki. Mlajša dva sta našla srečo, četudi ne ravno v rojstni vasi, pa vsaj v rojstni župniji. Tine se je priženil na Kramarjev dom v Spodnji Jablanici. Luenji je sreča postavila ognjišče pri Pečarju v Gornji Jablanici.

Doljan je po smrti svoje dobre žene sam samotaril v nizki bajti. Poznal je samo dve poti. Pot v župno cerkev, v Gornji Jablanici in pot v podružno cerkev, k Sv. Ani v Stranski vasi. S tesnim strahom se je bal onih neizogibnih dni, ko mu bodo noge oslabele in ne bo mogel več v cerkev. Cesar se je najbolj bal, se je polagoma tudi zgodilo.

Opešale so mu moči in noge. Posihmal ni mogel več k Sv. Andreju v farno cerkev. Le s težavo je pridrsal ob palici do domače cerkvice, kadar je pri Sv. Ani pozvonilo k sveti maši; kar se je zgodilo vselej, ko se je vršil v Stranski vasi pogreb s sveto mašo in še sempatje v nekaterih gotovih dneh v letu.

Pol leta že ni premeril pota od Stranske vasi v Gornjo Jablanico. Ali vse to bi se že tekotem pol leta pozabilo in prebolelo, da ni prišel sveti večer s svojo polnočnico.

Dan pred Božičem se je polastilo Doljana nemirno hrepenenje po svetilu v skrivnostni sveti noči po cerkvi sv. Andreja.

"Samo še enkrat!" je vzdihnil, ko je zadibal tudi nad njegovo kočico sveti večer. Moč je sedel k peči in se zamislil.

"Soma še enkrat! Še enkrat bi rad videl razsvetljeno farno cerkev v skrivnostni svetlobi svete noči. Še enkrat bi rad slišal slovespev: Gloria in excelsis Deo. Še enkrat bi na koncu svete maše rad zapel s pevci ono blaženo sveto, nočno pesem:

Glej, zvezdice božje
migljajo lepo,
odprto visoko
je sveto nebo.
Duhovi nebeški
se z raja vrste,
prepevajo slavo,
na zemljo hite.

Samo še enkrat! Samo še nocoj."

Zvonovi pri Sv. Ani so zapeli slovesne večerice k visokemu božičnemu prazniku. Skrivna moč je vtila Doljanu v dušo toliko poguma, da je sklenil na vseh načinu poromat k polnočnici, če tudi bi bila to njegova zadnja pot. Pot do Gornje Jablanice je zanj dolga. Zdrav in čvrst Strančan, kakor so imenovali vaščane iz Stranske vasi, pa je je lahko prehodil tudi v eni uri. Stari Doljan pa bi s svojimi izmučenimi nogam potreboval najmanj pet ur hoda če bi se sploh prišel. Ali Dolja ni mislil na utrujenost nog, ne na dolgotrajno pot, ampak samo na blaženo božično polnočnico.

"Pojdem, čeprav bi se moral drsati kakor po sankah."

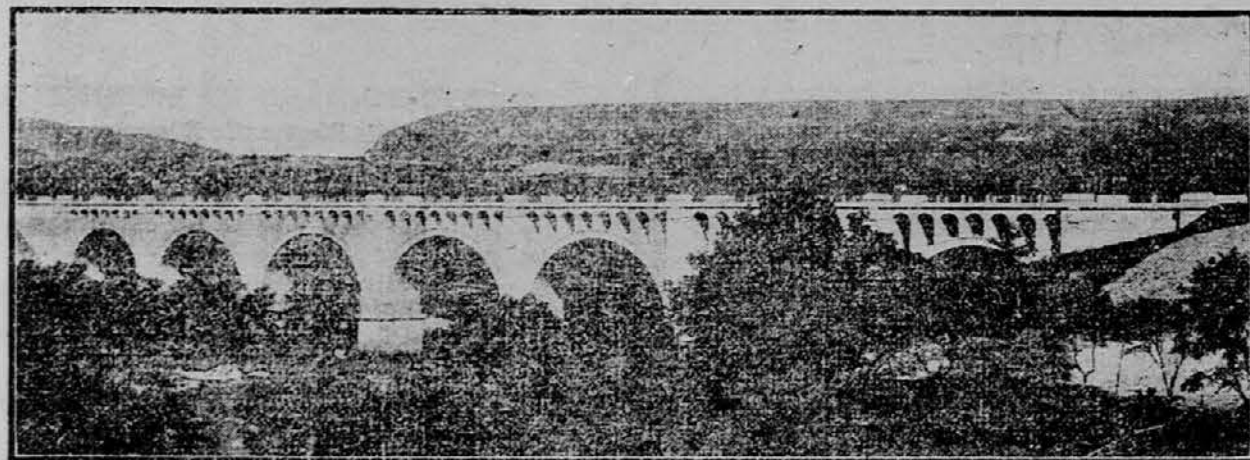
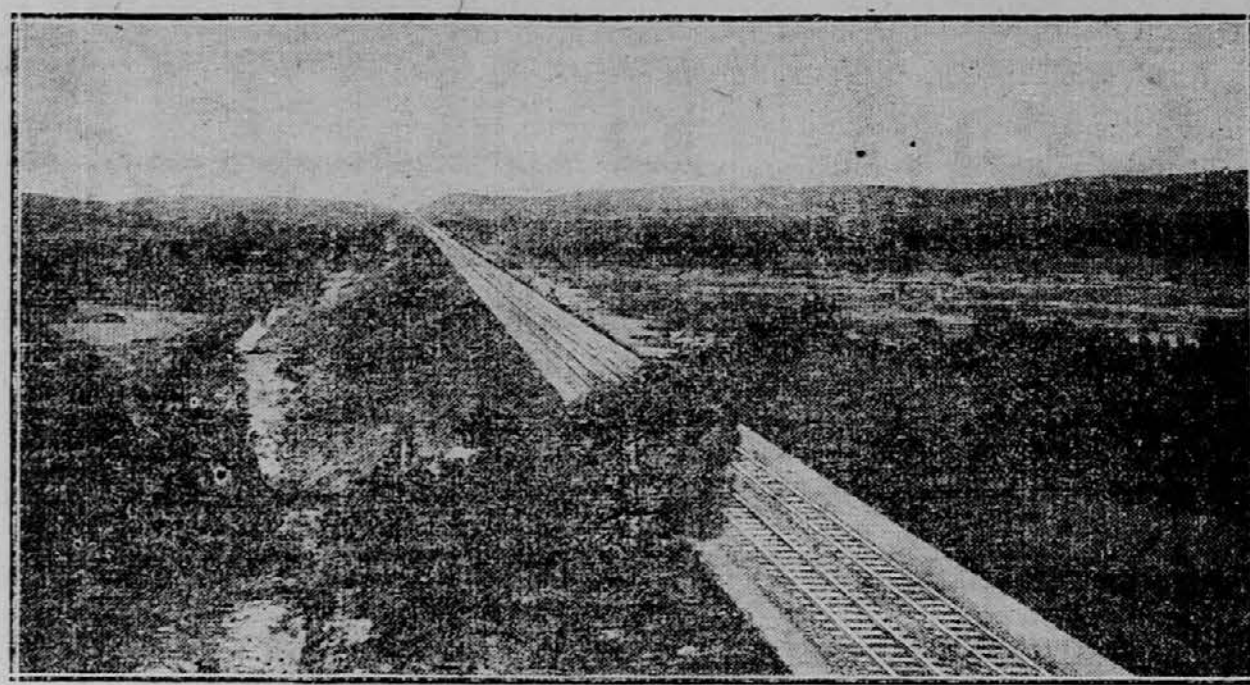
Preden je šel na izvršitev svojega sklepa, je postavil v kotu še običajne stare jaslice. Desko in ograjo tem jaslicam je napravil sam še v davnih dneh. Hlevec so naredili in pastirce izstrigli še otroci, ko so živeli z materjo in očetom pod domačo streho. Svetilka pri jaslih je bila tudi še tista, ki jo je Doljanika že pred davnim časom prinesla iz Trga. Vse je bilo že staro in sivo in upognjeno, kakor Doljan. Vendar so bile te jasli stareu dragocen zaklad nekdanjih dni.

"Glej, da mi ne ugasneš, dokler ne pridem!" se je pogovarjal z lučjo, ki jo je našel ob jaslicah. Obšel je praznično zimsko obleko, glavo si je odél s toplo polhovko, ramena si je ogrnil s težko ogrinjalko, v roko je vzel grčavo palico, v žep pa si je vtaknil rožni venec in mašno knjigo z debelimi črkami in z naslovom: "Božja pot."

V zvoniku Sv. Anje je ura odbila ravno štiri.

"Do polnoči bom že tam!" je jekal Doljan. "V Spodnji Jablanici pa se malo ustavim pri Kramarju in spočijem. Jutri zjutraj se pa vrnem. Kaj bo to pol dova!"

Lackawanna na "Cut-Off."

Tu zgoraj donosimo slike poznane Lackawanna železnice in sicer dve zgradbi, kateri ste poznati pod imenom "Cut Off", kateri skrajšati pot med New Yorkom in Buffalo za enajst milj. Nobena železnica na svetu se ne more pohvaliti s takimi gradbami. Prvi vlak pripeljal bo preko tih gradb na božični dan.

Praga se prostire med Lake Ho-

patecong, N. J. in Delaware Water Gap, Pa. Dolga je 28½ milj. S tem velikim delom pričelo se je še leta 1908. Most, ki ga vidite na gornji sliki, je največji te vrste na svetu. Da podamo vsaj neko sliko gotovosti in moči tega mostu, spominjamo, da so za temelj izkopali 61 čevljev globoko izpod zemeljske površine in to v masiven kamen.

Pri gradbi tega velikanskega dela rabila so se vsa najmodernejša sredstva. Pet milijonov funtov dinamita se je potrebovalo za odstranjenje gričev, kateri so bili na poti. Med tem, ko se je to delalo so iz vseh strani vlade pošiljale večake, da to delo proučujejo, ker je povsod priznано, da je to delo najprvo in največje na svetu.

Kaj je to v primeri z Onim, ki je iz ljubezni do nas prišel z nebes in ostane med nami do konca sveta."

Doljan je zaprl duri svoje kočice in odšel.

Mrak je legal na zemljo in pot je bila trda, ledna in nevarna. Ali stavec je vodil angel varuh.

"Kam pa na ta pozni večer!" je ustavil svetlobočnega potnika mladi Podlipce na koncu vasi.

"K fari! K materi fari!"

"Ampak mati fara vam bo morala priti naproti, če ne se danes ne bosta videla."

"Dobro bi bilo. A vseeno poizkusim. Nemara pa pridem!"

"Srečno pot in lahko noč! Pa saj vas še tako doidem, čeprav pojdem za vami šele čez pet ur," se je pošalil Podlipce.

"Seveda, jaz grem po polzevo," se je nasmejal Doljan Podlipcu v slovo.

To pa je bil nocoj tudi edini smeh Doljanu na vsem dolgem potu. Drugače je bil ves čas zaprt v resne svetovno misli. "Nemara je bila tudi pot Marijina in Jožefova v betlehemski hlev tako trda in ledena, kakor je moja nocoj! Gotovo so zvezde takrat še lepše sijale, kakor sijajo nocoj. Tako prijazno žare, kakor bi se hotele pogovarjati s človekom. In takrat so peli angelji. Še lepše so peli, kakor pojo danes zvonovi od vseh cerkva."

Mislil je vseprek, brez pravega reda.

Starček je obstal na potu in poslušal zvonjenje.

"Povsod zvoní. V Gornji Jablanici, v Spodnji Jablanici, na Vrhu, in Ljdnah in na Ravnem polju." V resnici pa Doljan ni slišal drugega zvonjenja, kakor ono iz Stranske vasi. Ker pa je bil poln veselja in svetlega pričakovanja, se mu je zdelo, da sliši slovesno pritrkavanje zvonov od vseh sosednjih cerkva.

Doljanu je bilo tako toplo pri srcu, kakor bi bil na potu, čeprav na strmim potu v nebesa. Utrujen je bil, ali utrujenosti ni čutil, sicer pa je tudi večkrat potoma postal in se oddihnil. Temna noč se je že davno razgrnila čez Jablanico, ko je pridrsal Doljan pred Kramarjev dom.

"Kdo vas je prinesel semkaj v tem času?" ga je prijazno pozdravil Kramar, njegov sin Tine.

"Sam sem prišel, sam."

"Kam vendar greste?"

"To si čuden, Tine! Sveta noč je, pa še vprašaš: Kam?"

Kramarica je slišala pogovor in prihitela na prag. Začudila se je nad očetovim prihodom, ki ga ni nihče več, najmanj pa nocoj, pričakoval.

"Kdo bi mislil, da pridete vi?"

"Kako ste zmučeni!" je pomilovala vpehanega starčka Tinetova žena. Komaj se še držite po koncu."

"K polnočnici pa res ne pojdem," je odsvetoval sin, ki se mu je oče smilil.

"Pojdem, pojdem. Tine! Polovica pota mi ni življenja vzela, mislim, da mi ga druga polovica tudi ne bo."

"Saj vendar čutite, da komaj dihate!" je regovarjala Kramarica Doljana od njegove predzruce namere.

"Zaspel sem se, a pridem kmalu zopet k mirni sapi. Pojdem pa, samo še enkrat."

Kramarica je pogledala svojega moža, kakor bi ga hotela vprašati: "Kaj boš storil? Ali jim ne boš nabilil? Umro ti na poti, in krivi bomo mi!"

Sin je pogledal v očeta z dolгим pogledom. Starček je bil ves izmučen in upognjen. Nekaj obleke na potrtem životu in nekaj gub na vsem obrazu, to je bilo vse, kar je ostalo od nekdanjega skrbnega Doljanovega očeta. In vendar je bila ta slabotna in neznačajna postava, ona nekdanja živa in jasna, a se daj ugasajoča sveča, ki se je počivila v ljubezni do svojih otrok, predvsem do najmlajšega, do Tine, ki je bil zadnji, ki je zani žrtvoval svoje delo in svoje moči.

Tine je bil ginjen ob pogledu na očeta.

"Zapregel bi, oče! Ali, kakor veste konja nimam, vola pa sem prodal na semaju na sv. Tomaža dan."

"Pa stopi do Košaku!" mu je velela njegova žena.

"Ni treba!" je branil oče. "Odpočijem se in pojdem naprej."

Kramar je stopil k Košaku.

"Za voz in konja te prosim, če mi ju posodiš."

"Kaj boš pa vozil?"

"Očeta."

"Kaj so pri tebi?"

"S težavo je revež prisopel do nas. K polnočnici hoče, pa naprej ne more. Saj ve, ko bi ne bilo zavoljo očeta, te ne bi nadelgaval."

Košak je dovolil vzeti voz in konja. Sin je pomagal očetu stopiti na voz. Vozil je počasi. Vendar sta bila v dobri četrtinki ure v Gornji Jablanici. Zapeljal je voz takoj pred cerkev, kamor si je Doljan želel s srečnim hrepenenjem. Oče je stopkaval v cerkev, sin pa je oddrdal z vozom par lučkejv od cerkve k Pečarju, kjer je zapregel konja in ga peljal v hlev. Pri Pečarjevih so bili nevoljni, da jim Kramar ni pripeljal tudi očeta, da bi na gorkem pričakali polnočnice.

Ali Doljanu ni bilo za toplo gorko sobo, njemu je bilo samo za gorkoto svetovno pobožnost v

župni cerkvi sv. Andreja.

"Samo še enkrat," je ves čas ponavljal, "samo še enkrat, saj vem, da zadnjikrat."

In sedaj je v cerkvi.

"Sveti Andrej s križem tako mogočno in zmagovalno gleda z oltarja, kakor včasih. Težak je njegov križ, a z veseljem ga je pozdravil in sprejel na svoje rame. Saj ga je nosil zavoljo Gospoda. Težak križ je bila tudi moja dolga pot," tako je mislil stari Doljan, "a z veseljem sem ta križ sprejel nase; saj sem šel zavoljo Gospoda, zavoljo one svete noči, v kateri je On sam prišel do nas."

Cerkev pa se je polagoma polnila in napolnila.

Vesleje v starčkovem sreću je rastlo od trenutka do trenutka.

Ko se je oglasila pred oltarjem slovesna: "Gloria in excelsis Deo" je starček na tihem pel in molil s solzami.

"O, Bog, kako si dober! Mene, starca še živis na zemlji. Mene, ki sem sama slabost in grešnost, si nocoj semkaj pripeljal... Zelen sem: Samo še enkrat. Ti si videl moje srčno željo in si mi jo izpolnil. Gloria... slava Tebi na višavah in mir ljudem na zemlji! Mir in blagoslov mojim otrokom, mojemu sinu, ki se je zame toliko potrudil..."

Ko so mu nehale teči tihe besede, so se vlije iz oči tihe solze. Polnočnica je bila končana.

Vse je bilo tako lepo in še lepše, kakor si je doma mislil Doljan.

Polnočnim svatom v slovo je zadonel s kora vedno lepa pesem:

"Glej, zvezdice božje
migljajo lepo,
odprto visoko
je sveto nebo..."

Ako komu nocoj, staremu Doljanu se je zdelo nebo odprto.

Zopet je čez pridrdral pred cerkev. Doljanov sin je stopil v hišo božjo pred klop, kjer je še kakor zamaknjen molil njegov oče.

"Pojdiva, oče!"

Šel je na voz, če tudi nerad. Za nekaj trenutkov sta še obstala pri Pečarju, potem pa sta politela preko Spodnje Jablanice v Stransko vas, odkoder se je Tine vrnil na svoj dom. Blažila ga je zavest, da je storil dobro delo.

Ko je stopil Doljan v svojo nizko sobo, je luč v kotu pri jaslicah ravno pojemale.

Pojemala je v sveti noči, kakor v opomin, da kmalu ugasne tudi luč življenja sivemu samotarju. Tako je mislil Doljan in šetal:

"O, naj pride smrt! Naj pride kadarkoli! Vem! Doljan se je ne boji in rad umrje, da je bil le pri polnočnici — samo še enkrat... samo še zadnjikrat!"

A to je bilo tudi zadnjikrat.

Album.

Anton Čehov.

Titularni svetnik Kraterov, suh in tenak kakor fiziologa preklja, je stopil naprej in nagovoril Zmihova:

— Vaša ekscelencia! Prevzeti in ginjeni od vašega dolgoletnega načelovanja in očetovskega negovanja...

— Več kot celih deset let, — mu je zasepetal Zakusin.

— Več nego celih deset let, poklanjamo Vaši ekscelenci podrejeni uradniki na velepomembni današnji dan v znamenje našega spoštovanja in globoke hvalečnosti ta album z našimi slikami želeč, da nas še dolgo, dolgo, do smrti nezapustite...

— S svojimi očetovskimi navodili na potih pravice in napredka... — je dodal Zakusin in si obrišal pot s čela; očitno rad bi bil govoril in prej ko ne je imel pripravljen govor. — Naj vihra, — je končal vaš prapor še dolgo, dolgo na poprišču genija, dela in domoljubne samozvesti!

Po zgrbančenem levem licu je Zmihovu zdrknula solza.

— Gospoda! — je dejal s tresočim glasom. — Nisem pričakoval, nisem si mislil, da bodele praznovale moj skromni jubilej... Ganjen sem... prav močno ganjen... Te minute ne pozabim do svojega groba in verujte mi... verujte, prijatelji, da vam nihče tako dobro ne želi kot jaz. In če je kdaj kaj, tedaj vedno za vašo korist...

Zmihov, pravi državni svetnik, je poljubil titularnega svetnika Kraterova, ki ni pričakoval take časti in je prebledel od vznemirjenosti. Nato je načelnik mahnil z roko izrazišči, da vsled vznemirjenosti ne more z besedo na dan, in zaplakal, kakor da mu niso podarili draga albuma, ampak da so mu ga vzeli... Ko se je nekoliko pomiril, je izpregovoril še nekaj čustvenih besed, stisnil vsem roko in odšel ob radostnih vzklizkih po stopnicah, sedel v ekvipažo in se v plohi blagoslovov odpeljal. Sedel na vozu je čutil v prsih naval doslej nepoznanih radostnih čustev in se enkrat zaplakal.

Doma so ga čakale nove radosti: njegova rodbina, prijatelji in znanci so mu priredili tako ovacijo, da se mu je zazdelo, kakor da je v resnici mnogo koristil domovini in da bi bila za domovino nemara zelo trda, da ga ni na svetu. Vse jubilejni obed je bil sestavljen iz napitnic, govorov, objemov in solza. Skratka Zmihov nikakor ni pričakoval, da bodo njegove zasluge tako visoko cenjene.

— Gospoda! — je dejal pred desertom. — Pred dvema urama sem bil bogato odkodovan za sve to trpljenje, ki doleti človeka, kateri ne služi le črki in obliki, temveč svoji vesti. Ves čas svojega službovanja sem se držal načela: niso ljudje zastran nas, ampak mi smo zaradi ljudi. In danes sem prejel najvišjo nagrado! Podrejeni uradniki so mi poklonili album. Tukaj je! Ves prevzet sem...

Praznični obrazi so se sklonili k albumu in ga ogledovali.

— Ah, kako lep album! — je pripomnila domača hčerka Olga. — Mislim da velja petdeset rubljev. O, kako krasen! Papa daj mi ga. Slišiš? Dobro ga shranim... Kako je lep.

Po obedu je Olga odnesla album v svojo sobo in ga zaklenila v miznico. Drugi dan je pobratal iz njega uradnike in jih razmetala po tleh; na njih mesta je zatekla slike svojih tovaršic iz zavoda. Službene uniforme so se umaknile belim pelerinkam. Kolja, sinček njegove ekscelence, je pobral uradnike in pordečil njih obleko z rdečo barvo. Onim brez brk je naslikal zelene brke, golobradec rjave — brade. Ko se ni dalo nič več preslikati, je iz slik izrezal figure, jim prebodel oči z iglo in se igral z njimi vojaške. Izrezavišči titularnega svetnika Kraterova ga je pritrtil na prazno skatljico od vizgile in ga takega nesel svojnemu očetu v kabinet.

— Papa, spomenik! Pogledj!

Zmihov se je zahotela, se sklonil in krepko poljubil Nikolaja na lice.

— Zdaj pa pojdi, porednež, pa pokaži mami. Naj tudi mama vidi.

Nič pomagano.

Mati: Pepček, nocoj je šola zgora.

Pepček: Ali je gospod učitelj tudi zgor?

Mati: Ne.

Pepček: Potem mi pa tako nič pomagano.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Na pošti.

Anton Čehov.

Te dni smo pokopali mlado ženo našega starega poštarja Sladkoperceva. Pokopavši krasotico smo se po šegi naših dedov in očetov odpravili na pošto obhajati spomine.

Ko je prišlo evrtje, je starec vdovec grenko zaplakal in dejal: — Cvtje je nekako tako rdečkasto kakor rajnica. Kako je lepo! Natanko tako!

— Res je, — so pritrdjevali gosti — lepo žensko ste v resnici imeli... Ženo prve vrste!

— Da... Vsak kdor jo je pogledal jo je občudoval... Ali gospoda, ljubil je nisem zavoljo lepote, in tudi ne zaradi blagega srca. Ti dve čednosti

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Ustanovljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 521 Center St. Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GLO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajniki: MIHAEL MIRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 9483 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEK, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salda, Colo., Box 583.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI JODOR:

IVAN KERZISNIK, Burdine, Pa., Box 138.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eiler Ave.

Jednotno glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljke pa na glavnega blagajnika.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Kranjska (nemška) hranilnica propada. "Kranjska hranilnica" izkazuje v uradnem listu "Laibacher Zeitung", da je bilo pretekli mesec iz zavoda dvignjenih 710 tisoč 213 kron 52 vin, vložilo pa se je 490.295 K sam.

Poskusen samomor natakarije. Dne 2. dec. zvečer je na sv. Petra nasipa v Ljubljani skočila v Ljubljano brezposelna natakarija Antonija Svetlin iz Krine pri Kamniku. Ko sta jo opazila Vinko Okoren in Pavel Ban, sta skočila za njo in jo rešila. Svetlinova je nekoliko slabopanna, epileptična, ter je samomor že tretjič poskušala. Preden je skočila v vodo, je zavpila: "Mici, ker si šla ti v vodo, grem pa se jaz!" Po rešitvi je bila prepeljana v deželno bolnico na opazovalni oddelki, kjer vedno blede o "natakariji Mici, ki je šla v vodo". Vest, da je neka natakarija Mici skočila v vodo, so nastale vsled teh blodenj umobolne ženske.

Umrlj so v Ljubljani: Gregor Berton, delavec, 62 let. — Franja Kontelj, poselnikova žena, 74 let. — Franja Razboršek, rejenka, dva meseca in pol. — Marija Sajc, postrožnica, 68 let.

Tujski promet v Ljubljani. Meseca novembra je prišlo v Ljubljano 5609 tujcev — 692 manj nego prejšnji mesec in 475 več kakor meseca novembra lanskega leta. Nastanilo pa se je v hotelu Union 1316, Slon 1262, Lloyd 527, Cesar avstrijski 297, Ilirija 177, Malič 173, Struželki 153, Južni kolodvor 123, Tratinik 112 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1469 tujcev. — Bilo pa je s Kranjskega 1316, z Dunaja 1021, iz slovenskih dežel 1159, iz dežel češke krone 289, iz drugih avstrijskih dežel 1062, z Ogrskega 132, iz Hrvaške in Slavonije 237, iz Bosne in Hercegovine 82, iz Nemčije 91, iz Italije 51, iz Rusije 5, iz Anglije 4, iz Francije 7, iz balkanskih dežel 85, iz Rumunije 5, iz drugih evropskih dežel 46, iz Severne Amerike 27, iz ostale Amerike 5 in iz Azije, Afrike in Avstralije 4 tujci.

Bojaželjni sejmarji. Dne 25. nov. je bil semenj v Zatični. Proti večeru so se vračali različni sejmarji bolj ali manje glasni in zgovorni, vsak na svoj dom. Proti Poljanam so se vračali se mladi fantje Matija Grčman, Alojzij in Janko Kastelic, Alojzij Kamnikar, Jože Plankar in Fran Kavčiček. Dasi so vsi še prav mladi, so ugibali, ali je smrt združena z bolečinami ali ne. Vsi so menili, da je umreti tako hudo, da mora človek kar umreti. Matija Kastelic je pa iskal prepričanja in zato ostalim fantom vedno nasprotoval. Trdil je, da umreti ni težko, hi da on to ve iz lastne skušnje. Zamerili so mu spremeljevali take besede in mu kratko povedali, da niso smrtokevi, da bi si delal iz njih nora. Takrat pa je vzkrikel Matija Kastelic in hotel Kamnikarju pri tisti priči dokazati, da umreti ni težko. Potegnil je iz žepa na sejmju kupljeni težki nož vinjek in zamahnil z njim proti Kamnikarjevi glavi. Ta pa je hitro vzdignil roko in dobil udarec po komolcu, da mu je bila roka prepravna. Janko Kastelic mu je priskočil na pomoč in zbil Matija Kastelica s palico vinjek iz roke. Ta pa nebedi len, privleče iz žepa na sejmju kupljeno ostro sekirico brez toporišča in butne z okoli

strino sekire Janka Kastelica po levi roki, da mu preseka kost nad komolecem. Vsi trije so postali potrebni počitka, ki ga živajo zdaj, in sicer oba ranjena v bolnišnici, napadalec pa v hiši pokore.

Gospodarja je okradel. Pri trgovcu Seidlu v Rudolfovcu je bil uslužen za vojaščino se nezrel fant Ignacij Perovšek, ki bi bil rad med svojimi vrstniki dal za sladko vince, pa ni imel okroglega. Siloma je torej vdril v prostor, kjer je imel spravljene gospodarske živinske kože, ki jih je nameraval dati v ustroj. Perovšek mu je izmaknil tri take kože, vredne okoli 60 kron, in je dve prodal za malenkostni denar, eno pa je imel skrito doma pod posteljo, kjer so jo našli orožniki po dolgem in napornem iskanju. Med preiskavo sta jih ovirala Perovškov oče in mati in se jezila nad njimi. Seveda sta utihnili, ko so privlekli kožo iz skrivališča. Tudi Perovšek se je udal potem, da je vzel, kakor se je zaklinjal, samo to kožo. Zastran ostalih dveh kož pa je obdolžil svojega sohlapeca P., da jih je on vzel. Seveda so orožniki tudi tega hlapeca prijeli in izročili sodništvu. Navzlic temu, da je jokaje se zatiral, da je nedolžen. Par dni potem pa je pripeljala neka ženska, ki je blizu tam doma, kjer je doma Perovšek, v Rudolfovo se ostali dve koži k nekemu gostilničarju, ter mu povedala, da je kupila obe koži od Perovške. Gostilničar je obvestil o tem orožnike, ti pa sodnijo, ki je menda nedolžnega P. brez odlašanja izpustila domov njegovim staršem.

ŠTAJERSKO.

Nesrečna smrt. Iz Slovenjegra grada poročajo: 23. novembra je zlagalo več žagarskih delavcev pri posestniku žage Žanču mecesnova debla z vozov. Tem je pomagal pri zlaganju tudi delavec Karl Smrečnik, ki je stal pri delu med vozom in zidom. Pri zlaganju je ušlo precej debelo deblu z voza in se valilo proti Smrečniku. Deblo ga je s tako močjo pritisnilo k zidu, da mu je popolnoma zmečkalo prsni koš. Smrečnik je bil takoj mrtev. Truplo so vsled sodnijske obdukcije prenesli v mrtvašnico. Zapuščena žena in dva nepreskrbljena otroka.

Ženitni goljuf. 37letni Anton Jerič je prišel po prestani kazni iz mariborske kaznilnice k viničarki Mariji Ganzer in se ji je predstavil kot paznik mariborske kaznilnice. Nagovarjal je Ganzerjevo, naj uvede zoper svojega moža, ki je zaprt v Mariboru, novo obnavnavo, ker on gotovo ve, da je njen mož nedolžen. Pri tem jo je prosil za roko njene hčerke. In res je Ganzer v ženitev privolila. Njena hčerka in Jerič sta bila že dvakrat oklicana. Jerič je izpeljal od Ganzerjeve 184 kron pod pretvezo, da nakupi pohištva; z denarjem je pa pobegnil.

Mlada tatova. Iz Brežic ob Savi. Te dni je ukradel 11letni Mihael Verstovšek nekemu hlapecu v eni tukajšnjih gostiln iz zaprte kovčke srebrno uro z verižico in je na to zbežal. Ko je videl da ga zasledujejo, je vrgel uro v nek cestni jarek blizu bolnišnice. Izročili so ga mestni policiji. Tukaj je tudi na izpraševanje priznal, da je meseca junija v Brežicah se po na sejmju kupljeno ostro sekirico brez toporišča in butne z okoli

s svojim bratom, ko se je ta kopal v Savi, zlato uro z verižico v vrednosti 400 K. Njegovega 15letnega brata so aretirali in ga izročili brežičnemu sodišču.

Krvav pretep. Iz Slovenske Bistrice se poročajo: Na semanji dan so se vračali zvečer ob deseti uri domov brata Smogavec, nek Turnar iz Vojtine in posestniška sinova Anton in Franc Žigart ter njiju mati. Med potjo so se začeli prepirati. Antona Žigarta je v pretepu, ki je med prepričano nastal, eden nasprotnikov tako udaril s kolom po glavi, da mu je strl lobanjo. Tudi Franc Žigart in njegova mati sta dobila precejšnje poškodbe. Poškodba Antona Žigarta je zelo nevarna in dvomi, da bi ozdravel. Smogavec so zaprli.

PRIMORSKO.

V Brancici je umrl tamošnji veleposelnik g. Fran Zvolkelj. Pokojnik je užival vseobče spoštovanje, kakor blag človek, umen in naroden gospodar, zvest rodljub, ki se je vedno živo zanimal za dogodke slovenske političnega življenja. Vsi, ki so poznali pokojnika, mu gotovo ohranijo blag spomin.

Pelagane temeljnega kamena za novo cerkev Srca Jezusovega v Gorici. Dne 2. dec. je bil tukaj slovesno položen temeljni kamen za novo cerkev Srca Jezusovega. Navzoči so bili ces. namestnik prine Hohenlohe ter načelniki civilnih in vojaških oblasti, mnogo odličnih gostov in številno občinstvo. Kamen je blagoslovil knezo-nadškof dr. Sedej ob obilni asistenci.

170.000 K zapustil svojemu rodnemu mestu. V Gorici je umrl dne 27. nov. zasebnik Grünsteidl, ki je zapustil vse svoje premoženje, ki znaša nad 170.000 K, svojemu rodnemu mestu Baden pri Dunaju.

KOROŠKO.

Kako se sodi na Koroškem. Matija Ferndorfer v Borovljah je dne 23. oktobra v svojem vrtu streljal v tarčo. Ker meji dotični vrt na lovišče društva "Ferlach Jagdgesellschaft", ga je čuvaj tega društva, Anton Vrhovnik, ovdal sodišču radi lovške tatvine. Obravnava na to ovadbo se je vršila v nemškem jeziku. Sodi je član društva "Ferlach Jagdgesellschaft" sodnik dr. Lorber. — Ferndorferju se je v tožbi očitalo, da ni streljal v tarčo, marveč na soje, s čimer je zakrivil lovsko tatvino. — Ferndorfer ne zna nič besedice nemško; ker se je vršila obravnava v nemškem jeziku in ker ni nihče smatral za potrebno, da bi mu v slovenskem jeziku razložili, česar se obtožuje, se Ferndorfer seveda ni mogel zagovarjati. Sodnik se za take "lapanje" seveda ni zmenil ter je Ferndorferja enostavno proglasil za krivega lovške tatvine ter ga obdolil na štiri tedne zapore. K sreči je bila pri obravnavi navzoča tudi Ferndorferjeva mati, ki vsaj nekoliko razume nemško. Ta je prijavila proti obdolbi vzklic. In pri vzklicu obravnava v Celovcu je bil Ferndorfer oproščen. — Tako se sodi na Koroškem! Sodnik, ki je član lovške družbe, sodi o svoji stvari, seveda v edino zvečljavem nemškem jeziku, ne gleda na to, ali je obtoženeц ves nemškega jezika ali ne. In tako se dogaja, da s urakonsko obsajajo ljudje, ki so popolnoma neoboljni.

NAZNANILO.

Slovenski urar in zlatar se priporoča slovenskemu občinstvu. Imam v zalogi najboljše vrste ure in verižice. Popravljam tudi jako po ceni ure vseh vrst in zlatino. Posebno nizke cene za praznike.

J. Murovec, 1559 Clybourn Ave., Chicago, Ill. (19-22-12)

Iščem svojega prijatelja ANTONA GORNIKA, kateri mi je pred šest meseci vedno pisal in se nahajal v Rankin, Pa., blizu Pittsburgha. Sedaj mi nič ne piše, zato mislim, da ne zna za moj naslov. — Anthony Gornik, 67 Frederick St., Steelton, Pa.

ORGANIST.

Službo išče popolnoma izučen organist, oženjen, z družino. Nastopi službo lahko po 15. januarju 1912. Sposoben je igrati tudi večje umetne skladbe, ali voditi veliko pevsko družstvo. Ponudbe pošljite na uredništvo pod: "V potrebi", 82 Cortlandt St., New York City. (19-21-12)

Kje so tisti moji prijatelji, ki so bili nekdanj pri meni na hrani? Prosim jih, da se do konca tega meseca oglašajo, ker inace povem jih z imeni. — Joseph Brenee, Box 77 C. Onalinda, Pa. (20-22-12)

KJE JE

gospica IVANKA ŠKOF, po domače Malinska? Doma je iz Dolence vasi pri Rakeku. Spodaj podpisani sem se skupaj vozil z njo iz Clarksburga pa do Richwood, W. Va. Tu sva se nevede razšla in se bojim, da se morda ni izgubila, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve nje sedanje bivališče, da mi naznani, ali naj se pa sama javi.

John Lončar, P. O. Box 812, Richwood, W. Va. (20-22-12)

VABILO

na ZABAVNI VEČER, katerega priredi društvo Triglav St. 82 S. N. P. J. v Johnstown, Pa., dne 23. decembra t. l. na Moxham v svoji lasni dvorani.

Praznovali bomo ta mesec 4-letnico, odkar se je društvo Triglav ustanovilo in priklopilo k S. N. P. J. Tem potom vabimo vladno vse člane, kakor tudi posamezna društva in posamezne rojake ter rojakinje v Johnstownski okolici. Starši, pripeljite otroke seboj, ker je sv. Miklavž naročil, da jih pride obiskat. Torej na svidenje v soboto večer dne 23. dec. ob 7. uri. — Vstopnina za moške 25c, ženske so vstopnine proste. Za dobro zabavo bode skrbel ODBOR. (20-22-12)

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam, da imam veliko zalogo letošnjega vina in ga prodajam: belega... za \$25.00 sod, rdečega... za \$20.00 sod. Tropinjeve po \$2.50 gal. Cena se bode povišala po praznikih. Za obila naročila se priporočam.

A. W. Emerich, 16205 St. Clair Ave., Cleveland, (v d) Ohio.

POZOR!

Ljubezen in maščevanje, 102 zvezka \$5.00. Ciganska sirota 100 zv. \$5.00. Strah na Sokolovem 100 zv. \$5.00.

Grofica beračica \$4.00. Beračeve skrivnosti \$6.00. Tisec in ena noč \$6.00. To so izvanredno nizke cene; poštnina uračunjena. Naročila: depajmer pošljite na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York City

NAZNANILO

Rojakom v državi West Virginia naznanjam, da jih bo obiskal naš zastopnik

ANDREJ BOMBACH,

kateri je od nas pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in izdavati pravovelnostna potrdila, ter ga rojakom toplo priporočamo.

S spoštovanjem Upravništvo Glas Naroda,

Vino. Iz slavnih Ozark hribov. Vino.

MISSOURI.

Slovenci po Združenih državah splošno ne vedo, da Missouri pridelava na milijone galonov vina in to boljega kot vsaka država v Ameriki.

Namen moj je seznaniti prijatelje dobre kaplje v Ameriki in edino to me je dovedlo do tega, da sem kupil večjo zalogo vina, katerega prodajam po svojih cenah, dokler je zaloga.

Garantiram, da je vino absolutno čisto iz grozdja. Garantiram, da je vsaka vrsta prešanja izključno iz vrste grozdja, ime označeno. Garantiram tudi vsakemu denar nazaj, kadar z blagom ni zadovoljen in vino zastoj. Garantiram tudi, da cela Amerika nima vina tega okusa, kakoršnjega ima vino iz Ozarskih hribov. Ako si bolan, ne kupuj humbugov, temveč naroči vino iz Missouri. Ako hočeš dobro okrepčevalno kapljico, zahtevaj v vsakem salonu Missoursko vino. Ne pij brolz pod različnimi imeni.

Vse vino je iz jednih največjih trtnic na svetu.

Vrste vina: Cena gal. Vrste vina: Cena gal.
Elvira belo 60c. Concord rudeče 50c.
Riesling belo 70c. Claret rudeče 50c.
Marsala belo 75c. Ives Seedling rudeče 65c.
Dry Hill Beauty belo \$1.00. Virginia Seedling rud. \$1.00

Vino se pošlje od 5 gal sodčih naprej v vsake množini. Sodi se računajo za 5 gal. 75c., večji \$1.—, sodi 50 gal. prosti. Cene se razumijo, prosto postavljen na železnico. Za večje množine vina se napravijo nižje cene. Na zahtevo vzore od gotovih ali vsih vrst.

Kredit trgovci s vinom in dobri referencami, drugače vsa naročila proti gotovemu plačilu.

Pisma pošiljajte na

F. Gram, Naylor, Mo.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta

do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane

Ekspres parniki so:

"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LOIRAIN" "LA TOURAIN"

na dva vikla na dva vikla na dva vikla na dva vikla

Na razpolago so vedno čiste

sobe in dobra domača hrana v

nizkih cenah

NAZNANILO

Rojakom Slovincem in Hrvatim, kateri potujejo čez Duluth, Minn., priporočamo našega zastopnika, g. JOSIP SCHAEFELER.

115 W. Michigan St., Duluth, Minn., kateri ima svoj

SALOON

prav blizu kolodvora. Vsak rojak je pri njemu najbolje pošteven

Zastopa nas v vseh poilih. Toraj pazite, da se ne vvedete na lim lakavim besedam nižnjakov, kateri v Duluthu ne menika

POZOR ROJAKI!

Podolgem času so mi je ponudilo le-najti pravo Algen tinkturo in Fomodo proti izpadanju in zarastlas, kakoršno se domodaj na svetu ni bilo, od katere močnim in čezmno zati in dole lake čestitno popolnoma razstelo in ne brdo več izpadati, ter ne otevali. Ravno tako močnim v 7 tednih kranji beki opul-

POSEBNA PLOVITBA

V HAVRE:

Parnik CAROLINE odpluje s pomola 84, dne 23. dec. ob 3. uri pop.

Parnik ROCHAMBEAU odpluje s pomola 57, dne 23. dec. ob 3. uri pop.

Parnik FLORIDE odpluje s pomola 84 dne 13. jan. 1912 ob 3. uri pop.

Parniki v zvezi z našimi imajo po dva vikla.

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

POZOR! POZOR!

SLOVAN. DELAVSKA PODPORNNA ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna. s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: JAKOB KOCJA, N. Box 508, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILHEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ALOJZIJ RAVDEK, Box 1, Dunio, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJKE, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVCEK, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

FRANK BARTOLI, I. nadzornik, 913 Wooster Ave. Barberton, Ohio.
ANDREJ VIDVICH, II. nadzornik, P. O. Box 523 Conemaugh, Pa.
ANDREJ KROMBAC, III. nadzornik, E. 53rd St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

JOSIP SVOBODA, I. porotnik, R. F. D. No. 1, Box 122 Conemaugh, Pa.
ANTON PINTAR, II. porotnik, Box 315, Claridge, Pa.
MIHAEL KRIVEC, III. porotnik, Box 324, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

R. A. M. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena družba, osiroma njih uradniki, so ujudno prošeni, pošiljati cenar naravnost na blaginjo in nikogar drugega, vse dopise pa na glavnega tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjeršibodi v poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma namenujejo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Stara vedno nova povest.

—0—

Slika iz francoske okupacije.

—0—

Spisala L. F.

—0—

Considerant qu'il est d'une necessite urgente de reorganiser l'instruction publique... Marmont due de Raguse.

I.

Zima stresa svoj plašč čez sedež guvernerja Ilirije. Tuji iz toplega juga se čudijo in vriskajo: dečki se kepajo. Ali marsikatera žena gleda žalostno otročjo radost in očetje vzdihajo, vzdih tudi Urban Jesenovec, učitelj mestne normalke. Kaj bo, kaj? Zima ima volčje zobe... Draginja drv in živeža je velika, kot nikoli poprej. Poleg prež neznanega sijaja se je naselila v Ljubljano prej neznan revščina. Dolga leta vojne, prostovoljni darovi, vzdušni napori, da se rešijo Francoza, denarni polom in kontribucija, so obremenile mesto čez mero. Trikrat so prišli Francozi, trikrat so izpraznili blaginje. Magistrat pa brani nikdar sito francosko vojsko. Gospoda ne vpraša s čim. Cesarjevi dekreti, guvernerjevi arretées ukazujejo. Sole so potrebne za blagor države in njenih podanikov, je rekel Marmont, sola naj bo! In bila je... Ravnatelj normalke, Valentin Vodnik, je nasvetoval intendantu stare učne moči, intendant jih je potrdil, in začelo se je novo trpljenje učiteljev. Morali so se prilagoditi novim razmeram. Prestrojen je učni načrt, premenjen učni načrt, premenjen učni jezik. Učitelji starega kopita zmagujejo glave, meščen se čudi, z njim vred kmet, da se učni zdi v soli v jeziku, katerega zna vsak otrok na Kranjskem. Pa mora biti tako. Kdor hoče jesti kruh novega vladarja, naj se pokori novim naredbam. O križ božji! Učiti se na starost! Hudo je to, še huje pa je, da ukazuje nova vlada sole, ne skrbi pa za plačo učiteljev...

Solska komisija, ki se je bila zbrala na Marmontov ukaz 8. novembra 1. 1810, je pač spodbudila učitelje, da začno kar s poukom, povedala pa jim ni, s čim jih bodo plačali, določili so sicer učiteljske plače, ali razveselili se jih je samo pomožni učitelj, drugi niso bili nič na boljšem od prej. 10. novembra se je začelo poučevanje na normalki. Za plačo bomo prosili intendant, je rekla solska komisija. Mesece za mesecem je pretekel. Monsieur d' Auchy, glavni intendant Ilirije, je rabil denar za druge stvari, ne za Marmontove naprave. Marmont je tožil vojnemu ministru v Parizu, da mu meče d' Auchy polena pod noge, ker mu ne daje denarja za deželo, in v vojaške potrebe, dočim dobe liferanti, ki se mu znajo prikupiti, od njega velike vsote. Prišel je monsieur Belleville. Tudi on ni iztaknil vira za plačevanje učiteljev, če tudi je romala prošnja za prošnjo do gospoda intendant.

Skrb za ljudske sole je izročila francoska vlada občinam, in magistratove blaginje so prazne. Zato je minil prvi tečaj, ne da bi videli učitelji Napoleonov obraz — minil drugi. Učenci so se raz-

Bilo je adventnega dne popoldne. Snežilo je. Pri zeleni peči so sedele tri predice, na zeleni peči je sedel Urban Jesenovec, po tleh sede Urbanovi štirje dečki, mala Anica je zlezla pod veliko mizo, kjer pečuje v miru svojo punico iz eunji. Kolovratni brečce. Dečki si drgnejo ozebke na nogah, starejša sestra Lenica pa prede s staro materjo in toto ob peči. Kolovratni brečce. Urban Jesenovec pomika črno čepico na sive laseh. Urban Jesenovec je mož, ki šteje 57 let življenja, 37 učiteljevanja, šest neposkrbljenih otrok, ženo, mater in neposkrbljeno sestro. Večkrat pogleda Urban od knjige na otroke in se vpraša: Zakaj si se ženil, Urban? Ali naj se učitelj sploh ženi? Mar ni bolje, da ostane Lenica na veke sama, nego da vzame pomožnega učitelja Klavda? — Historijo o lepi Magdaleni in Edelpetru čita Jesenovec. Koliko težav sta prestala ona dva, predno sta se vzela v sveti zakon. Tudi Jesenovec je prestal mnogo, ko se je naveličal, že zrel mož, materine in sestrine družbe, in se poročil s svojo Polonico. Tudi žal mu ni bilo prejšnja leta, da se je trudil za rdečelično ozkojezično Polonico. Saj ni stal tako slabo, dokler je imel denar kaj veljave in je dobival letno plačo 400 frankov. Sorodniki iz kmetov so na nesli ženi letine, v jeseni je kupil par prešikov, in živel se je po zimi ob ječmenju in kvačih, pogost in žganeih. Pridna žena je skrila

se kak talar — in on ga je izpil za stavo... Vrag vzemi Francoz! Kot bi ugenila sinove misli, je mati vstala, ustavila kolo in pogledala na polico ob steni, in na lesen zakajen križ nad mizo. Zlim duhomom naj brani razpelo vhodna za njim pa opominja, da sledi grehu kazen. Zaslužili smo tvojo šibo, o Gospod! Na Brezje smo hoteli hoditi, da nas Bog reši... Naj naj izprosi Marija Pomočnica, da se vrne stari cesar, stara vera, star denar... Fej nad katekizmom, ki govori o gnoju, o njivah in krompirju... Fej nad brezverci, ki zapirajo cerkve, ki pade po božne patre v svet. Prepovedani so prazniki, romanje, procesije. Llačnemu Francozu so na mislih same veselice. Oh že hodi Antikrist... Prav pravijo bukke... Reši nas, Gospod, Francoza in peklenškega brezna! — Na materin vzdih je vstavila tudi teta Špela kolo, in si otrnila solzo iz očesa. "Ste zaspale?" se je oglašil glas iz kuhinje in kolovratni so se zopet zavrteli. Polonica, Urbanova žena, ne trpi postopanja. "Že tako je hudo, pa še lenariti počnate! Platno pride vedno prav, če se že omozi Lenica z Matijem, ali pa ne!" — Če se ali pa ne! Lenica je ustavila svoj kolovrat, spustila lakti na koleno in glavo v dlan. Dolgi plavi kiti sta ji padali po rdečem krilu, in oko se je zagledalo v metež.

(Konec prihodnjice.)

= Cenik knjig, =

katere se dobe vzalogo

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

DUŠNA PAŠA, vezana \$—80

z zlato obrezo 1.—

MALI DUHOVNI ZAKLAD,

Sagrin zlata obreza —90

POBOŽNI KRISTJAN, fino

vezano —85

RAJSKI GLASOVI, z zlato

obrezo —40

SKRBI ZA DUŠO, zlata ob-

reza fino vezano 1.20

SVETA URA, zlata obreza fi-

no vezano 1.20

SVETI ROŽNI VENEC,

VODITELJ V SREČNO VEČ-

NOST, zlata obreza fino ve-

zano 1.—

VRTEC NEBEŠKI, v platno

vezano —70

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slov. vezan —25

Ahnov nemško angleški tol-

mač, —50

Angleščina brez učitelja, —40

Evangelij, vezan —50

Grundriss der slovenischen

Sprache, vezan 1.—

Hitri računar, vezan —40

Katekizem, mali —15

veliki —30

Mala pesmarica, —30

Navodilo kako se postane dr-

žavljav, —05

Pesmarica Glasbene Matice,

fino vezana 1.25

Prva nemška vadnica, —35

Prva računica, —30

Slovenska pesmarica, I. in II.

del, vsaki po —60

Slovar slovensko-nemški (Ja-

nežič - Bartel) nova izda-

ja, 2.50

Slovar nemško-slovenski (Ja-

nežič - Bartel) nova izda-

ja, 2.50

Slovensko angleški n angle-

ško slovenski slovar, —30

Slovarček priučiti se nemšči-

ne brez učitelja, —40

Spretna kuharica, broš, —80

Spisovnik ljubavnih pisem, —40

Zbirka ljubavnih in ženito-

valnih pisem, —30

Zgodbe sv. pisma, stare in no-

ve zaveze, vezane —50

Žirovnik, narodne pesmi, ve-

zane, I. II. III. in IV. zve-

zek, vsaki po —50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE

KNJIGE:

Andrej Hofer, —20

Avstrijska ekspedicijska, —20

Avstrijski junaki, broš, —70

Leban, sto beril, —20

Lepa naša domovina, —20

Ljubzen in maščevanje, 102

zvezka, 5.—

Maximilian I. cesar Meli-

kanski, —20

Mali vseznalec, —20

Mali vitez, 1.50

Marija hči polkova, —20

Močni baron Ravbar, —20

Materina žrtev, —40

May, Eri, —20

Miklova Zala, —30

Mir božji, —70

Mirko Poštenjakovič, —20

Mlinarjev Janec, —35

Mučeniki, elegantno vezan, 1.—

Na indijskih otokih, —25

Najdenček, —20

Ciganova osveta, —20

Ciganska sirota, 93 zvezkov 5.—

Cvetina belogradska, —30

Cvetke, —20

Čas je zlato, —25

Dama s kamelijama, vez, 1.—

Darinka mala Črnogorka, —20

Deset let v peklu, —40

Domači zdravnik po Kneip-

p-u, —50

Deteljica, življenje treh kranj-

skih bratov, —20

Devica Orleanska, —25

Doma in na tujem, —20

Dve povesti, —20

Dve čudopojni pravljici, —20

Dva sina, —50

Dobrota in hvaležnost, —80

Elizabetha, —25

Eno leto med Indijanci, —20

Erazem Predjamski, —15

Evstahija, —15

Fabiola, —50

Fra Diavolo, —25

Friderik Baraga, —35

General Lavdon, —25

George Stephenson, oče želez-

nice, —25

Golobček in kanarček, —20

Golobček in kanarček, —20

Godčevski katekizem, —20

Gozdovnik, dva zvezka skup, —60

Grizelda, —10

Grof Radecki, —20

Grofica beračica, sto zvezkov 4.—

Hedvika, banditova nevesta, —20

Hildegarda, —20

Hirlanda, —20

Hubad, pripovedke, I. in II.

zvezek po —20

Izdajalec, —35

Izdajalec domovine, —20

Ivan Resnicoljub, —20

Izanami, mala Japonka, —20

Izgnjena sestra, —20

Izidor, pobožni kmet, —20

Jama nad Dobrušo, —20

Jaromil, —20

Jazbec pred sodnijo, —50

Jelnikovi otroci, —50

Jurčičevi spisi, umetno veza-

ni, 11 zvezkov po 1.—

Kako postanemo stari, —30

Kaldejske sanjske bukve, —30

Kar Bog stoji je vse prav, —15

Kraljica Draga, —20

Knez črni Jurij, —20

Krajevna kronika "Tehar-

skih plemičev", —30

Krištof Kolumb, —20

Križem sveta, —35

Krvava noč v Ljubljani, —40

Krvava osveta, —15

Laznjivi Kljuckee, —20

Leban, sto beril, —20

Lepa naša domovina, —20

Ljubzen in maščevanje, 102

zvezka, 5.—

Maximilian I. cesar Meli-

kanski, —20

Mali vseznalec, —20

Mali vitez, 1.50

Marija hči polkova, —20

Močni baron Ravbar, —20

Materina žrtev, —40

May, Eri, —20

Miklova Zala, —30

Mir božji, —70

Mirko Poštenjakovič, —20

Mlinarjev Janec, —35

Mučeniki, elegantno vezan, 1.—

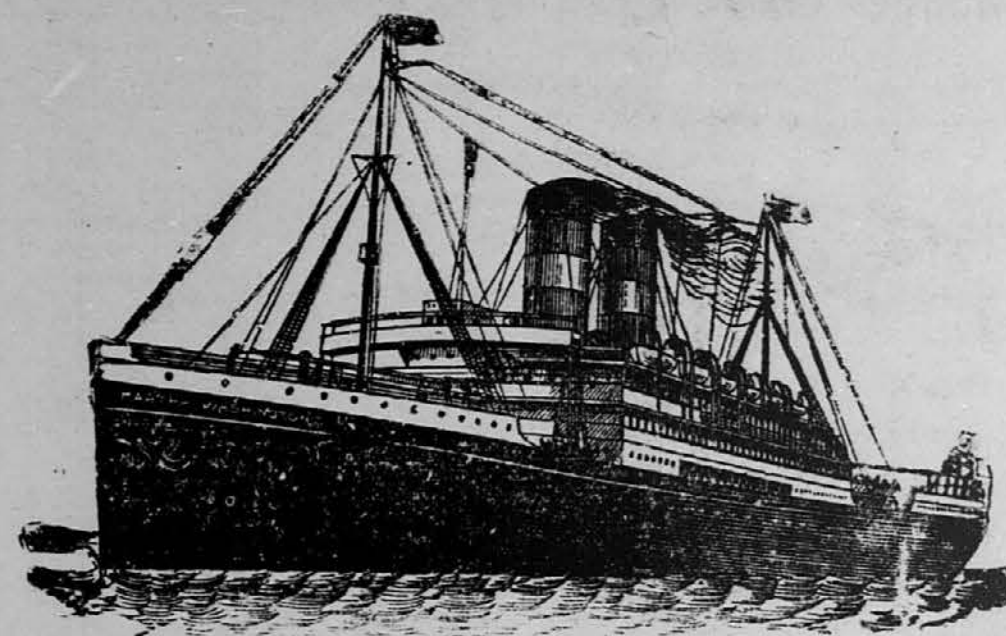
Na indijskih otokih, —25

Najdenček, —20

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARtha WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so do

TRSTA	\$35.00
LJUBLJANE	\$5.00
REKE	\$5.00
ZAGREBA	\$6.25
KARLOVCA	\$6.25

Za Martha Washington stane \$3.00 več.

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE: Martha Washington \$55.00 drugi \$50 do \$60.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 21 Washington Street, NEW YORK.

Na krivih potih,	—35	Sopek lepih pravljic,	—20	V Ljubljano jo dajmo,	—30
Na preriji,	—20	Sto malih pripovedk Kristofa	—20	Brat Sokol,	—20
Naseljenci,	—20	Schmida,	—20	Dve tašči,	—20
Naselnikova hči,	—20	Stoletna pratika,	—60	Bratranec,	—20
Na valovih južnega morja,	—15	Strah na Sokolske gradu,	—20	Četki ne znajo,	—20
Navodilo za spisovanje raz- nih pisem,	—75	sto zvezkov	5.—	Putifarka,	—20
Nedolžnost preganjana in po- veličana,	—20	Tegethof, slavni admiral,	—20	Doktor Hribar,	—20
Ne kliči vraga, burka,	—25	Timotej in Filemon,	—20	Pot do srca,	—20
Nezgodna na Palavanu,	—20	Ting Ling,	—20	V medenih dneh,	—20
Ob tihih večerih,	—80	Tisoč in ena noč, 51 zvezkov	5.—	Raztresenica,	—20
Ob zori,	—50	Trije tički, burka,	—35	Medved, snubač,	—20
O jetiki,	—15	Tri povesti grofa Tolstoj,	—35	Idealna tašča,	—20
Odkritje Amerike,	—60	Turki pred Dunajem,	—30	Starinarica,	—20
Pavliha,	—20	Trije rodovi,	—35	Prvi ples,	—20
Pariški zlatar,	—20	Uporniki,	—35		
Petrosini,	—25	V snegu sama,	—40		
Potovanje v Liliput,	—20	Vojna leta 2000.,	—30	Zmljevid Avstro - Ogrske,	—10
Poslednji Mehikaneec,	—20	Vojska na Turškem,	—30	mali	
Požigalec,	—20	V delu je rešitev,	—20	Zemljevid Kranjske dežele,	—10
Potop, zgodovinski roman,	1.50	V gorskem zakotju,	—20	mali	
Pravila dostojnosti,	—20	Venček narodnih pesmi:	—20	Zemljevid Evrope,	—20
Pravljice Mayer,	—20	I. zvezek	—20	mali	—10
Pred nevihto,	—20	II. zvezek	—40	Zemljevid Združenih držav,	—20
Prihajač,	—30	Voščilni listi,	—25	Zemljevid Gorenjske z novo	
Pregovori, prilike, reki,	—25	Vrtomirov prstan,	—20	bohinjsko in tržiško želez-	
Pri severnih Slovanih,	—25	V padšahovi senci, 6 zvez-	1.50	nico,	—20
Pri telefonu,	—25	kov	—60		
Pri Vrbčevem Grog,	—20	Za tuje grehe,	—40		
Prine Evgen Savojski,	—20	Zbirka domačih zdravil,	—60		
Prokleta - - - , 8 zvezkov	1.50	Zlatorog, fino vezan,	—50		
Prst božji,	—20	Zmaj iz Bosne,	—20		
Pod turškim jarmom,	—20	Zmaj iz Bosne,	—20		
Punčika,	—20	Zrakohom,	—20		
Revolucija na Portugal-	—25	Zaroka o polnoči,	—20		
skem,	—25	Zadnji grof Celjski,	—30		
		Zlate jagode,	—30		
		Žalost in veselje,	—40		
		Življenje trnjeva pot,	—35		
		Z ognjem in mečem,	2.—		
Ribičev sin,	—15				
Rinaldo Rinaldini,	—25				
Rokovnjači, narodna igra,	—35				
Roparsko življenje,	—20				
Senila,	—15				

Cigani,	—40		
Reveček Andrejček,	—40		
Županova Micka,	—20		
